

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.163/2020/53. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. március 3. és 2021. május 7. napján tartott nyilvános ülés alapján a 2021. május 19. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2019. november 7. napján kihirdetett 17.B.788/2015/186. számú ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r., Terhelt9 IX. r. és Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

Terhelt1 I. r. vádlott terhén értékelt költségvetést károsító cselekményeket egységesen 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének minősíti [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont].

I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 5 (öt) évre enyhíti, egyben a vele szemben kiszabott 16.079.000 (tizenhatmillió-hetvenkilencezer) forint vagyonekobzást mellőzi.

Terhelt2 II. r. vádlott terhén megállapított költségvetést károsító cselekményeket egységesen 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének minősíti [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont].

II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 (három) év 2 (két) hónapra mérsékli, egyben a 13.026.000 (tizenhárommillió-huszonhat) forint vagyonekobzás elrendelését mellőzi.

Terhelt3 III. r. vádlott terhén megállapított költségvetést károsító cselekményeket egységesen 1 rendbeli társtettesként elkövetett költségvetési csalás bűntettének minősíti [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont],

míg a 4 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétsége tekintetében a bűnsegédi elkövetésre utalást mellőzi.

III. r. vádlott szabadságvesztés büntetését – a közügyektől eltiltás egyidejű mellőzésével – 2 (két) évre enyhíti, s annak végrehajtását 5 (öt) év próbaidőre felfüggeszti, egyben a 14.472.000 (tizennégymillió-négyszázhetvenkettőezer) forint vagyonekobzás elrendelését mellőzi.

Megállapítja továbbá, hogy a feltételes szabadság legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezés a szabadságvesztés végrehajtása esetén irányadó.

Terhelt4 IV. r. vádlott terhén értékelt cselekményeket

bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont], és

bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] minősíti.

A IV. r. vádlottal szemben a 9.057.000 (kilencmillió-ötvenhétezer) forint vagyonekobzás elrendelését mellőzi.

Terhelt5 V. r. vádlott terhén értékelt cselekményeket

1 rendbeli bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont] valamint

3 rendbeli bűnsegédként, 2 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének [Btk. 345. §] minősíti.

V. r. vádlottal szemben a 7.022.000 (hétmillió-huszonkétezer) forint vagyonekobzás alkalmazását mellőzi.

Terhelt6 VI. r. vádlott költségvetési csalás bűntetteként értékelt cselekményét társtettesként elkövetettnek minősíti.

VI. r. vádlottal szemben 300.000 (háromszázezer) forint erejéig vagyonekobzást rendel el.

Terhelt7 VII. r. vádlott esetében a költségvetési csalás bűntetteként értékelt cselekményt társtettesként elkövetettnek minősíti.

VII. r. vádlottal szemben 800.000 (nyolcszázezer) forint erejéig vagyonekobzást rendel el.

Terhelt8 VIII. r. vádlott terhén értékelt cselekményeket bűnsegédként elkövetettnek minősíti.

Terhelt9 IX. r. vádlott terhén értékelt bűncselekményeket bűnsegédként elkövetettnek minősíti.

Terhelt10 X. r. vádlottat bűnösnek mondja ki

bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntette kísérletében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont I. fordulat], továbbá

bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében [Btk. 345. §].

Ezért X. r. vádlottat – halmazati büntetésül – 1 (egy) év 6 (hat) hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre és 2 (két) év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozás gyakorlásától eltiltásra ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 2 (két) év 6 (hat) hónap próbaidőre felfüggeszti.

Megállapítja, hogy X. r. vádlott a kiszabott szabadságvesztésből – végrehajtásának elrendelése esetén – a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Budai Központi Kerületi Bíróság 13.Bny.159/2015/2-I. számú, 2015. február 13. napján kelt végzésével Terhelt3 III. r. vádlott bank2 Zrt.-nél vezetett bankszámlaszám4 számú számláján 11.400.000 (tizenegymillió-négyszázezer) forint erejéig elrendelt zár alá vételt,

valamint a 13.Bny.159/2015/2-III. számú, 2015. február 13. napján kelt végzésével Terhelt4 IV. r. vádlott lajstromszám1 lajstromszámú, típus1 motoros kishajón fennálló 50%-os tulajdoni hányadának, továbbá a lajstromszám2 lajstromszámú típus2 motoros kishajón fennálló tulajdonjogának zár alá vételét feloldja.

A Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III., Terhelt5 V. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottat egyetemlegesen terhelő bünygyi költség összegét 76.503 (hetvenhatezer-ötszázhárom) forintra leszállítja, s megállapítja, hogy 150.876 (százötvenezer-nyolcszázhetvenhat) forint bünygyi költséget Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r. és Terhelt10 X. r. vádlott egyetemlegesen köteles az államnak megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy II. r. vádlott teljes neve Terhelt2, Terhelt3 III. r. vádlott lakóhelye 6000 Kecskemét, Rákóczi út 5. I/6., Terhelt10 X. r. vádlott lakóhelye cím66

A másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költségből Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott is egyaránt 28.800-28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz - huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint külön történő megfizetésére köteles, míg 10.800 (tízezer-nyolcszáz) forint bünygyi költséget az állam visel.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül az ügyészség, a X. r. vádlott és védője a Kúriához címzett, de a Fővárosi Ítéltáblánál benyújtandó fellebbezést jelenthetnek be, I., II., III., IV., V., VI., VII., VIIr. és IX. r. vádlottak vonatkozásában az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2019. november 7. napján kihirdetett 17.B.788/2015/186. számú ítéletével

- Terhelt1 I. r. vádlottat bünösnek mondta ki 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütközö és az (5) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minösülö bünsegédként elkövetett költségvetési csalás bñntettében, 3 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütközö és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minösülö bünsegédként elkövetett költségvetési csalás bñntettében, melyből 2 rendbeli, kísérlet, valamint 1 rendbeli, a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütközö és a (2) bekezdésre figyelemmel, a (3) bekezdés aa) pontja és b)

pontjának I. és II. fordulata szerint minősülő folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében, és 4 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző bűnsegédként, 2 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében; s ezért öt halmazati büntetésül, 6 év – börtön fokozatú – szabadságvesztésre, 6 év kormánytisztviselői foglalkozástól eltiltásra, 6 év közügyektől eltiltásra, továbbá 200 napi tétel – napi tételenként 1000,- Ft, összesen 200.000,- Ft – pénzbüntetésre ítélte. Ezen túlmenően vele szemben 16.079.000 forint vagyyonelkobzást alkalmazott. Rendelkezett még a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról, azt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről, és az előzetes fogvatartásban, házi őrizetben töltött idő beszámításáról.

- Terhelt2 II. r. vádlott bűnösségét 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, 3 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, melyből 2 rendbeli kísérlet, 1 rendbeli, a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő folytatólagosan, társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntetében, valamint 4 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző bűnsegédként, 2 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg; s ezért öt halmazati büntetésül, 4 év – börtön fokozatú – szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra, továbbá 200 napi tétel – napi tételenként 1000 forint, összesen 200.000 forint – pénzbüntetésre ítélte. Ezen túlmenően vele szemben 13.026.000 forint vagyonelkobzást alkalmazott. Rendelkezett még a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról, azt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, az előzetes fogvatartásban, házi őrizetben töltött idő beszámításáról, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről.

- Terhelt3 III. r. vádlottat 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, 3 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, melyből 2 rendbeli kísérlet, 1 rendbeli, a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő folytatólagosan, társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntette, valamint 4 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző bűnsegédként, 2 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt halmazati büntetésül, 4 év – börtön fokozatú – szabadságvesztésre, 4 év közügyektől eltiltásra, 4 év könyvelői foglalkozástól eltiltásra, továbbá 200 napi tétel – napi tételenként 1000 forint, összesen 200.000 forint – pénzbüntetésre ítélte. Ezen túlmenően vele szemben 14.472.000 forint vagyonelkobzást alkalmazott. Rendelkezett még a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról, azt a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban megjelölve, valamint a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről.

- Terhelt4 IV. r. vádlott bűnösségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntetében, továbbá a Btk. 345. §-a szerinti felbujtóként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében állapította meg; s ezért öt halmazati büntetésül, 1 év 6 hónap – börtön fokozatú – szabadságvesztésre, továbbá 200 napi tétel –

napi tételenként 1000 forint, összesen 200.000 forint – pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette. Ezen túlmenően vele szemben 9.057.000 forint vagyonekbeosztást alkalmazott. Rendelkezett még a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról, és az előzetes fogvatartásban, házi őrizetben töltött idő beszámításáról, továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről.

- Terhelt5 V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntetében, 2 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő – 1 esetben felbujtóként, 1 esetben bűnsegédként elkövetett – költségvetési csalás büntette kísérletében, továbbá 3 rendbeli a Btk. 345. §-a szerinti, 2 esetben folytatólagosan, 2 esetben felbujtóként és 1 esetben bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében; s ezért őt halmazati büntetésül, 2 év – börtön fokozatú – szabadságvesztésre, továbbá 200 napi tétel – napi tételenként 1000 forint, összesen 200.000 forint – pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette. Ezen túlmenően vele szemben 7.022.000 forint vagyonekbeosztást alkalmazott. Rendelkezett még a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról, és az előzetes fogvatartásban, házi őrizetben töltött idő beszámításáról, továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményről.

- Terhelt6 VI. r. vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő költségvetési csalás büntette, valamint a Btk. 345. §-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt, halmazati büntetésül, 1 év 6 hónap – börtön fokozatú – szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett még a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról.

- Terhelt7 VII. r. vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő költségvetési csalás büntette, valamint a Btk. 345. §-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt, halmazati büntetésül, 2 év – börtön fokozatú – szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett még a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról.

- Terhelt8 VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntetében kísérletében, továbbá a Btk. 345. §-ába ütköző felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében; s ezért őt halmazati büntetésül, 1 év 6 hónap – börtön fokozatú – szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette. A végrehajtás elrendelése esetére rögzítette a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját.

- Terhelt9 IX. r. vádlottat a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás bűntettének kísérlete, valamint a Btk. 345. §-a szerinti hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt, halmazati büntetésül, 1 év – börtön fokozatú – szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett még a végrehajtás elrendelése esetére a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapításáról.
- Terhelt10 X. r. vádlottat az ellene az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének kísérlete, továbbá az 1978. évi IV. törvény 276. §-a szerinti magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.
- Az eljárás során lefoglalt és a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának Letéti Csoportjánál BLszám alatt kezelt 23.842.000 forintra vagyonekobbzást rendelt el.
- Rendelkezett még a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen a kihirdetést követően az ügyész

- Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. vádlott terhére téves minősítés, cselekményeik a végindítvány, így főként az 1978. évi IV. törvény szerinti minősítése, a költségvetést károsító és a korrupciós cselekmények kapcsán a bűnszervezetben történt elkövetés megállapítása, illetőleg a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú, fegyház fokozatú szabadságvesztés, közügyektől eltiltás, foglalkozástól eltiltás kiszabása és a pénzbüntetés napi tételszámának felemelése,
- Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlott vonatkozásában téves minősítés, cselekményeik a végindítvány, így főként az 1978. évi IV. törvény szerinti minősítése, a költségvetést károsító cselekményeknél a bűnszervezetben történt elkövetés megállapítása, illetőleg a büntetés súlyosítása, a felfüggesztő rendelkezés mellőzésével végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása, és a pénzbüntetés napi tételszámának felemelése,
- Terhelt6 VI. r. vádlott terhére téves minősítés miatt, a költségvetést károsító cselekmény végindítvány szerinti bűnsegédként elkövetettkénti minősítése, és súlyosításért, a próbaidő tartamának felemelése, valamint 300.000 forint vagyonekobbzás alkalmazása,
- Terhelt7 VII. r. vádlott tekintetében téves minősítés miatt, a költségvetést károsító cselekmény végindítvány szerinti bűnsegédként elkövetettkénti minősítése, és súlyosításért, a felfüggesztő rendelkezés mellőzésével, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása, továbbá 800.000 forint vagyonekobbzás alkalmazása,
- Terhelt8 VIII. r. vádlott terhére téves minősítés miatt cselekményei végindítvány, s ekként főként az 1978. évi IV. törvény alkalmazása, a költségvetési csalásnál a

bűnszervezetben elkövetés és a bűnsegédi bűnrészesség megállapítása, valamint a felfüggesztő rendelkezés mellőzésével végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása,

- Terhelt9 IX. r. vádlott vonatkozásában téves minősítés miatt, a cselekmény végindítvány szerinti, s ekként a költségvetési csalásnál a bünszövetségben történt elkövetés megállapítása révén súlyosabb minősítése, valamint súlyosítás, ezen belül a próbaidő tartamának felemelése végett,
- Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében felmentése miatt, bűnössége végindítvány szerinti megállapítása és büntetés kiszabása, illetőleg
- a cég19. megszüntetésének elrendelése érdekében fellebbezett.

[3] A törvényszék ítélete ellen ugyancsak fellebbezést jelentett be

- Terhelt1 I. r. vádlott és védője,
- Terhelt2 II. r. vádlott és védője,
- Terhelt3 III. r. vádlott és védője a korrupciós cselekmény miatti felmentés és a büntetés enyhítése, továbbá a vagyonelkobzás mellőzése érdekében,
- Terhelt4 IV. r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés végett,
- Terhelt6 VI. r. vádlott és védője,
- Terhelt7 VII. r. vádlott védője,
- Terhelt9 IX. r. vádlott védője enyhítés érdekében.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.381/2020/8. számú átiratában, az ügyészi fellebbezés indokolásában foglaltakkal azonosan, az ügyészi fellebbezést – a költségvetést károsító cselekmények tekintetében az üzletszerűség, a cselekményegység és eltérő elkövetői minőség megállapítását, valamint a cég19.-vel szembeni intézkedést alkalmazását célzó indítványok kivételével – fenntartotta.

[5] Az átirat utalt az ügyészségi és egyes vádlotti és védői fellebbezések iránya okán a felülbírálat álláspontja szerinti teljességére és arra is, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.

[6] Külön is kiemelte, hogy a titkos információgyűjtés eredményének nyílt eljárásban való felhasználása törvényesen történt, s hogy az elsőfokú bíróság I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. és IX. r. vádlott vonatkozásában ezzel kapcsolatos megállapításai, a felhasználhatóság körében tett következtetései, indokolása hiánytalan és mindenben helytálló.

[7] Nem értett egyet ugyanakkor Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében azzal az elsőbírői érveléssel, hogy a bűnüldözési célból folytatott, bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés és adatszerzés eredménye az 1998. évi XIX. törvény 206/A. § (2) bekezdés a) pontjában és (3) bekezdésben írt feltételek hiányában nem használható fel, mert az erre vonatkozó engedély nem jelölte meg sem X. r. vádlottat, sem pedig a IV. tényállásban írt cselekményt. Ezzel szemben álláspontja szerint az állapítható meg, hogy fenti végzések a felhasználásra való alkalmasság tekintetében egy általános leírást is tartalmaztak, mely szerint Terhelt1 I. r. vádlott hivatali kötelességét megszegve, anyagi ellenszolgáltatás fejében segítséget nyújtott Terhelt2nek és társainak, hogy különböző gazdasági társaságok nevében jogosulatlanul áfát igényeljenek vissza. A bírói engedélyben az cég7., cég19. és a cég34 példálózva került megjelölésre, ami arra utal, hogy az engedély kiterjedt a bűncselekménysorozat azonos elkövetők által, azonos módszerrel elkövetett más részcselekményeire is. A feljelentés megtételekor, 2013. február 11-én a IV. tényállási pontban írt költségvetési csalás még csak előkészületi szakig jutott, annak részletei azonban, éppúgy, mint a végrehajtás megkísérlésének részletei, teljes azonosságot mutatnak az I., II. és III. tényállásban írtakkal, Ily módon az engedélyben „Terhelt2 és társai” megfogalmazás alatt Terhelt10 X. r. vádlott is, míg „a különböző gazdasági társaságok” megjelölésen a cég35. is értendő.

[8] Az ügy tényállását I-IX. r. vádlott tekintetében túlnyomórészt megalapozottnak találta, a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjából adódó kisebb hiányosságokat, a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján indítványozta korrigálni akként, hogy a másodfokú bíróság a bevezető részben állapítsa meg, hogy az elkövetői kör hosszú időre szerveződött, illetve hogy I., II., III. r. vádlottak kapcsolatot főként a külön erre rendszeresített hívószámon telefonon, konspiratív módon értekezve – beszélgetéseik során az egymással megbeszélteknek megfelelően a bűncselekményre vonatkozó kifejezéseket csak általuk érthetően megfogalmazva – tartottak, s ritkábban személyesen is találkoztak. Emellett az ítélet 37. oldalán elírást észlelt az utolsó bekezdésben a cég35. helyett értelemszerűen a cég34.-ről van szó. Ugyanígy a tényállás II/A. pontjának utolsó bekezdésében Terhelt5 V. r. vádlott helyett Terhelt4 IV. r. vádlott került tévesen feltüntetésre. S a tényállás körébe tartozik az is, hogy a cég19.-t a Fővárosi Törvényszék mint Cégbírság cégügyszám végzésével megszüntnek nyilvánította.

[9] A vádlottak és védőik felmentésre irányuló fellebbezése a megalapozott tényállás tükrében álláspontja szerint nem vezethet eredményre, az az elsőfokú bíróság okszerű és mindenre kiterjedő, logikus bizonyítékértékelő tevékenységét támadja.

[10] Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában ugyanakkor az elsőfokú ítélet Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontból adódó részbeni megalapozatlanságára hivatkozott, mely a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján az iratok tartalma alapján, helyes ténybeli következtetés levonásával orvosolható.

[11] Kitért arra, hogy amennyiben az ítéltábla X. r-re a titkos információgyűjtés/adatszerzés eredményét felhasználhatónak tartja, úgy a 01-00833-01, a 01-00972-01, a 01-01487-01, a 01-01751-01, a 01-00267-01, a 01-00381-01 és a 01-00661-01 számú közlemények tartalmazzak X. r. vádlott tudattartalmára nézve információkat.

[12] Ennek hiányában is lehetőséget látott eltérő tudati tények levonására abból, hogy tényként állapítható meg, miszerint X. r. vádlott az V. r. felhívására elvállalta a cég35. ügyvezetői tisztségét, áthelyezte a cég székhelyét a egyéb érdekelt1 Dél-budapesti Igazgatóság illetékességi területére, ügyfélkaput létesített, átvette a bankszála feletti rendelkezési jogot, e-mail címét, jelszavát, ügyfélkapu felhasználói nevét, jelszavát átadta V. r. vádlottnak, s ezen előkészületi jellegű cselekmények egyeztek az I., II., III. tényállási pontban leírtakkal. A bevallás alapján a kiutalásra csak a Központi Nyomozó Főügyészség akciója miatt, mely leleplezte a cselekményt, nem került sor. Minthogy ezen mintázat azonos, ebből nyilvánvalóan adódik az a következtetés, hogy X. r. vádlott tudott a hamis tartalmú ÁFA bevallás benyújtásáról. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet 27. oldal 5. bekezdésében írtak kirekesztésére tett indítványt, mely a fentiek szerint egyértelműen cáfolható volt. S ebből a bűnösségére vont következtetés és annak vád szerinti minősítése is egyértelműen következik.

[13] Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. és IX. r. vádlott tekintetében okszerűen vont következtetést a bűnösségre, azonban a cselekményeik jogi minősítése nem mindenben felel meg a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek. Ez pedig álláspontja szerint abból adódott, hogy a törvényszék a bünszervezetben elkövetés feltételeiből a hierarchikus szervezettség hiányát tévesen állapította meg. Az irányadó tényállásból ugyanis a vádlottak között három szintű irányító-irányított, illetve utasítást adó-utasított személyi kapcsolat alakult ki: az adóhatóságnál I. r. vádlott közölte az összekötő, szervező szerepet betöltő II. r. vádlottal, és a bevallásokat, az ehhez szükséges iratokat készítő III. r. vádlottal, hogy milyen nagyságrendű összeg szerepeljen a bevallásokban, azt mikor nyújtsák be. A jogosulatlan ÁFA visszaigénylésekhez használt stróman cégeket, az azok ügyvezetőit beszerző IV. és V. r. vádlottak ennek során II. r. vádlott utasításai, felügyelete mellett jártak el, s csak II. r.-vel és a társaságok élére „kinevezett” személyekkel tartották a kapcsolatot. Az elsőfokú ítéletben írtakkal szemben az adott feladat meghatározása nem társak közötti megbeszélés, egyezkedés szerint történt, hanem azok egyértelműen meghatározásra kerültek I. és II. r. vádlottak által, akik csak III. r. terhelttel egyeztetettek egyes kérdésekben. A többi vádlott II. r. vádlottól közvetlenül (IV. és V. r.) vagy közvetve (VI.-X. r.) kapott utasításokat, amelyek ugyan nem parancs jellegűek voltak, de ilyet nem is kíván meg a törvény, és azokat ellentmondás nélkül végrehajtották. I., II., III., IV. és V. r. vádlott vonatkozásában egyértelműen következik, hogy ők tisztában voltak bűnkapcsolatuk minden részletével. A névleges ügyvezető vádlottak közül viszont csak Terhelt8 VIII. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak tekintetében állapítható meg, miszerint tisztában voltak az általuk elkövetett bűncselekmény összefüggéseivel, azzal, hogy egy szervezett bűnelkövetői csoport több bűncselekményt magába foglaló sorozat-bűnelkövetésének részét képezi elkövetési magatartásuk. A kialakult joggyakorlat szerint pedig már akkor megállapítható a hierarchikus jelleg, ha a csoport tagjai között legalább két szinten megjelenve az irányító-irányított, vezető-vezetett, az utasítást adó-utasított személykapcsolat felismerhető (Kúria Bhar.III.571/2019/41.) A hierarchikus jelleg értelmezésével kapcsolatban utalt továbbá a Palermói Egyezményben foglaltakra, mely szerint a bűnöző csoport létrejöttének nem feltétele, hogy fejlett hierarchiával rendelkezzen, tagsága állandó legyen, de az sem, hogy tagjainak szerepét pontosan meghatározzák. Mindezekre, illetve a bünszervezet fogalmát

módosító 2019. évi LXVI. törvény 107. §-ához fűzött előterjesztői indoklásra figyelemmel megítélése szerint a hierarchikus szervezeti felépítettség, csakúgy mint a konspiratív működés és kommunikáció, ekként a bűnszervezetben elkövetés I., II., III., IV., V., VIII. és X. r. vádlott terhére egyértelműen megállapítható. Mindez pedig a büntetési tételkeret kedvezőbb felsőbb határa miatt fenti vádlottaknál szükségessé teszi az elkövetéskori 1978. évi IV. törvény alkalmazását. A bűnszervezetben elkövetés megállapítása esetén fenti vádlottak terhére a költségvetést károsító (I. r. vádlottnál továbbá a korrupciós) cselekménynél a bűnszövetség minősítő körülménye nem állapítható meg.

[14] A büntetést befolyásoló körülmények számbavételét hiánytalannak tartotta, ugyanakkor kitért arra, hogy a bűnszervezeti elkövetést a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározása, a feltételes szabadságra vonatkozó és esetenként a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés kapcsán a törvényszék nem juttatta érvényre, míg a bűnszervezeti elkövetéssel nem érintett VI., VII. és IX. r. vádlott esetében a felfüggesztés próbaidejének meghatározásánál eltúlzott méltányosságot gyakorolt, és VI. valamint VII. r. vádlottnál elmulasztotta a vagyoneklobzás alkalmazását.

[15] Összességében indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéltét változtassa meg az alábbiak szerint;

- Terhelt10 X. rendű vádlott bűnösségét állapítsa meg az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettének kísérletében és az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző magánokirat hamisítás vétségében.

- Állapítsa meg, hogy Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak a terhükre megállapított bűncselekményeket bűnszervezetben követték el.

- Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r. és Terhelt3 III.r. vádlottak költségvetést károsító cselekményeit 1 rb. az 1978. évi IV: törvény 310.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének és 3 rb. az 1978. évi IV. törvény 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, 2 esetben kísérleti szakban rekedt bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének,

- Terhelt1 I. r. vádlott korrupciós cselekményét az 1978. évi IV. törvény 250. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontjának I. fordulatra figyelemmel a (3) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntettének,

- Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottak korrupciós cselekményeit az 1978. évi IV. törvény 253. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntettének minősítse és I., II. és III. r. vádlottakkal mint bűnszervezetben elkövetőkkel szemben halmazati büntetésül hosszabb tartamú, az 1978. évi IV. törvény 42. (3) bekezdés alkalmazásával fegyház fokozatú szabadságvesztést szabjon ki azzal, hogy az 1978. évi IV.

törvény 47. § (4) bekezdés d) pontja értelmében feltételes szabadságra nem bocsáthatók, valamint súlyosítsa a közügyektől eltiltás mellékbüntetésüket és foglalkozástól eltiltásukat, végül a velük szemben kiszabott – helyesen - pénzbüntetés napi tételeinek számát is.

- Terhelt4 IV. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak cselekményeit az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntettének és az 1978. évi IV. törvény 276. §-a szerinti felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősítse és velük szemben hosszabb tartamú, a felfüggesztő rendelkezés kötelező mellőzésével [1978. évi IV. törvény 91. § (1) bekezdés b) pont] végrehajtandó fegyház fokozatú szabadságvesztést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki, valamint a IV. r. vádlottnál súlyosítsa a kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát.

- Terhelt5 V. r. vádlott cselekményeit 1 rendbeli, az 1978. IV. törvény (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntettének, 2 rendbeli, 1 esetben felbujtóként, 1 esetben bűnsegédként elkövetett az 1978. évi IV. törvény (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntette kísérletének, valamint 3 rendbeli 2 esetben felbujtóként, 1 esetben bűnsegédként elkövetett az 1978. évi IV. törvény 276. §-a szerinti magánokirat-hamisítás vétségének minősítse és vele szemben hosszabb tartamú, a felfüggesztő rendelkezés kötelező mellőzésével [1978. évi IV. törvény 91. § (1) bekezdés b) pont] végrehajtandó, fegyház fokozatú szabadságvesztést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki, valamint a súlyosítsa a kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát is

- Terhelt9 IX. r. vádlott költségvetést károsító cselekményét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pont I. fordulata szerint minősülő költségvetési csalás büntettének minősítse és a vele szemben kiszabott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejét emelje fel,

- Terhelt6 VI. r. vádlottal szemben a kiszabott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejét emelje fel és a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján 300 ezer forint összegben rendeljen el vagyonekobzást,

- Terhelt7 VII. r. vádlottal szemben hosszabb tartamú, a felfüggesztő rendelkezés mellőzésével végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabjon ki, valamint 800 ezer forint vagyonekobzást is alkalmazzon,

- Terhelt10 X. r. vádlottal mint bűnszervezetben elkövetővel szemben az 1978. évi IV. törvény 42. § (3) bekezdése alapján fegyház fokozatú szabadságvesztést, közügyektől eltiltás mellékbüntetést és gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltást szabjon ki.

[16] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezésének igen részletes írásbeli indokolásában elsődlegesen az elsőfokú ítélet Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a), b), d) pontja szerinti hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan

pedig az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a Be. 592. § (2) bekezdés a), b), c) és d) pontjában írt megalapozatlanság kiküszöbölését követően az I. r. vádlott hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alóli felmentését bűncselekmény, ha erre nincs lehetőség, akkor bizonyítottság hiányában, a kiszabott büntetés lényeges enyhítését, e körben a szabadságvesztés tartamának mérséklését és végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését, a közügyektől eltiltás, foglalkozástól eltiltás, vagyoneelkobzás mellőzését.

[17] Elsőként foglalkozott a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés törvényességével, és nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon következtetésével, hogy előbbi kapcsán a haladéktalanság nem sérült. A titkos információgyűjtés keretében beszerzett hanganyagoknak a jelen büntetőeljárásban történő felhasználását álláspontja szerint az zárja ki, hogy a titkos információgyűjtést végző szerv nem tett eleget a Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontjában írt haladéktalan (nyombani) feljelentési kötelezettségének. S e körben hiányolta annak megválaszolását a törvényszék részéről, hogy a haladéktalan feljelentési kötelezettség mikortól terhelte a titkos információgyűjtést végző szervet, hiszen egységes a gyakorlat abban, hogy ehhez egyszerű gyanú is elegendő, s erre akár egyetlen elfogott közlés tartalma is alapot adhat. Mindez pedig kihat a titkos adatszerzés törvényességére is, hiszen, ha a bűncselekmény gyanújának megállapítását követően titkos információgyűjtésnek nincs helye, úgy amennyiben a feljelentés megtételére haladéktalanul sor került volna, úgy a titkos adatszerzés is rövidebb ideig tartott volna. Miután a feljelentés időszerűségét azon időponttól kell értékelni, hogy a gyanút keltő közlések a felderítő szervhez megérkeznek, az is megkövetelendő, hogy a felderítő szerv rögzítse a közlések feldolgozása során végzett tevékenységét, hogy nem volt olyan tétlen időszak, mely a jogellenes késedelem megállapítására alapot teremthetne. Ugyanakkor a 2017. november 21. napján csatolt jelentés álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a felhasználhatósággal kapcsolatos álláspontját cáfolta, hiszen abból megállapítható, hogy az NVSZ már 2012. június 6. napján olyan meg nem erősített információkkal bírt, mely alapján 2012. június 6. napján a titkos információgyűjtést elrendelte, ugyanakkor nem derült ki, hogy 2012. június 6. és 2012. augusztus 29. napja közötti időszakban milyen bírói engedélyhez kötött vagy nem kötött felderítő tevékenységet végzett, hiszen annak eredménye nem áll rendelkezésre. Bár a jelentés hivatkozott arra, hogy a nagy munkateher miatt a közlemények meghallgatásában 2-3 hetes csúszás volt, de nem ennek, hanem annak van jelentősége, hogy az NVSZ-nek a jogszabályok maradéktalan betartásával kellett volna eljárnia, s a feljelentést haladéktalanul megtennie. Mivel a vádhatóság védelem vonatkozásában 2012. szeptember hónapban 4 db és október hónapban 6 db beszélgetésre hivatkozott, ez azt mutatja, hogy az ügyészség már ezeket gyanúsnak találta, s például a 2012. október 15. napján 17 órakor rögzített beszélgetés az cég7. 2012. szeptember hónapra vonatkozó bevallása tárgyában történt, s miután az 2012. október 16. napján benyújtásra került, így az egyszerű gyanú már megállapítható volt, a feljelentési kötelezettség beállt. Ehhez képest a négy hónappal későbbi feljelentés mindenképpen elkészt.

[18] Utalt arra is, hogy az NVSZ jelentése szerint csak 2200 közlemény került megőrzésre, melynek az ügyészség csak töredékét ajánlotta fel bizonyítékként, s a védelemnek nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a fennmaradó közlemények rögzítésére mikor került sor, azok miket tartalmaztak, miért nem kerültek a védelem részére kiadásra.

[19] Kifogásolta azt is, hogy a 2017. november 13. napján benyújtott kérelmére, mely valamennyi lehallgatási anyag kiadására vonatkozott (és nem pusztán annak

kivonataira) az elsőfokú bíróság nem is reagált, azt nem bírálta el, holott a 115. sorsz. tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal 7. bekezdésében arról tájékoztatta a jelenlevőket, hogy a csatolt cd-k a bizonyítás anyagává tenni kívánt hanganyagokon kívül további hanganyagokat is tartalmaznak. Márpedig alapvető rendelkezéseket sért, ha a vádhatóság és az eljáró bíróság a titkos információgyűjtés eredményéről szélesebb körű ismeretekkel rendelkezik, mint a védelem. Ez az eljárási szabálysértés, amellyel, hogy az előzőekben írtak a hanganyag felhasználását is kizárták, olyan eljárási szabálysértés, mely megalapozza az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését.

[20] Ugyanígy sérelmezte, hogy a törvényszék, bár a 2017. február 10.-i tárgyaláson az ügyészség a egyéb érdekeltl megkeresésére indítványt terjesztett elő arra vonatkozóan, hogy az cég7. és a cég19. bevallásaihoz valamelyik osztályvezető, főosztályvezető indokolást fűzött-e, s ennek a bíróság helyt adott, a rendelkezésre álló adatok alapján azonban nem rekonstruálható, hogy ez ténylegesen megtörtént-e. A III. r. vádlott védőjének 2017. november 21. napján a egyéb érdekeltl döntéshozatali metódusára vonatkozó megkeresése tárgyában pedig a bíróság ismételtelen nem foglalt állást, holott ezen megkeresések a védelem álláspontja szerint a korrupciós cselekmény büntetőjogi felelősségének megállapíthatósága szempontjából kiemelkedő relevanciával bírtak volna. Ezekről az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában sem adott számot. Mindezek ugyancsak az elsődleges, hatályon kívül helyezésre irányuló indítványát erősítik, illetőleg ennek hiányában a másodfokú eljárásban szükségessé tennék bizonyítás felvételét, s e körben az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéseinek a hanganyag kiadásával és a egyéb érdekeltl megkeresésével történő reparálását.

[21] Rámutatott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok egyenként és összességében történő indokolási kötelezettségének nem tett eleget. A bizonyítási eljárás során 49 tanú vallomását vonta vizsgálódása körébe, közülük a védő álláspontja szerint tanú2, tanú3, tanú4, tanú5, tanú1, tanú6, tanú47 eljárás során tett nyilatkozatai kiemelkedő jelentőséggel bírnak, hiszen részletesen vallottak a védencével fennálló kapcsolatukról, a egyéb érdekeltl Dél-budapesti Adó- és Vámigazgatóságának működéséről, az alkalmazott eljárási rendről, az ottani hierarchiáról, a benyújtott bevallások egyes osztályokra szignálásáról, a kiadmányozásról és az utalások engedélyezéséről. Ezekből lehet következtetést vonni arra, amiről I. r. vádlott végig következetesen nyilatkozott, miszerint semmi értelme nem volt I. r. vádlottat bárkinek is megvesztegetnie, mert a vád tárgyává tett visszaigénylések nem az ő döntési kompetenciájába tartoztak. Ezen tanúk vallomását azonban az elsőfokú bíróság semmilyen módon nem vonta értékelési körébe, s ugyancsak hiányolta a költségvetési csalás tekintetében a vádlotti beismerést alátámasztó bizonyítékok megjelölését. Az indokolási kötelezettség elmulasztása álláspontja szerint olyan mérvű, mely a másodfokú eljárásban nem pótolható, így a fellebbezéssel támadott ítélet hatályon kívül helyezéséhez kell, hogy vezessen.

[22] Másodlagos, az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló indítványával összefüggésben a hiányos bizonyítékértékelő tevékenység miatt a tényállás hiányosságából és részbeni felderítetlenségéből, iratellenességből, valamint téves ténybeli következtetésből fakadó részbeni megalapozatlanságára hivatkozott, melynek orvoslása megalapozza I. r. vádlott korrupciós cselekmény alóli felmentését. E körben részletesen ismertette I. r. vádlott, valamint a fentiekben hivatkozott tanúk vallomását, s ezekből a következő megállapításokra jutott. A tényállásban írtaktól eltérően az cég7. 2012. október havi ÁFA bevallásának ellenőrzésében az I. r. vádlott által vezetett osztály nem működött közre, a kifizetést tanú1

engedélyezte. Védencének egyetlen egy ÁFA visszaigénylés törvényességéről, annak kiutalásáról sem volt módja dönteni, arra vonatkozóan pedig, hogy tanú6, tanú5 vagy tanú47 a bűncselekmények elkövetésében részt vett volna, nem állt rendelkezésre adat.

[23] Az I. r. vádlott védekezéséből és a tanúvallomásokból nem vonható le más következtetés, minthogy teljesen felesleges és indokolatlan lett volna védencét bárkinek megvesztegetni, mert az érdemi döntés meghozatalára nem volt kompetenciája. A rendszer közepén helyezkedett el, arra sem volt ráhatása, hogy az ellenőrzés az ő osztályára kerüljön, valamint, hogy az ellenőrzést a revizorok miként végezzék. A bevallásképen a tőle származó aláírás egyáltalán nem az érdemi döntésben való részvételéért viselt felelősséget tükrözi, hiszen a kiutalás az ő aláírása nélkül is megtörtént volna, ahogyan az több esetben, pl. I. r. távollétében, meg is történt. Azt is hangsúlyozta, miszerint tanú47 tanúvallomásából az sem vitatható, hogy a rendszer hierarchikus felépítéséből adódóan a döntésért való felelősséget egyedül tanú47 viselte, I. r. vádlottnak tehát semmilyen megtévesztő magatartása nem volt. Azt, hogy a főosztályvezető az ügyeket milyen mélységben ismeri meg, azt védenccé befolyásolni nem tudta, a revizorok az ellenőrzési jegyzőkönyvet általában közvetlenül hozzá vitték be, I. r. terheltnek tehát kontrolláló szerepe sem volt, a vizsgálatba semmilyen módon nem folyt bele.

[24] Tévesnek tartotta azon elsőbírói megállapításokat is, mely Terhelt1 I. r. vádlott visszaigénylések összegéből történő részesedésére utalt, azt ugyanis I. r. vádlott végig tagadta, ilyen állítást Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott sem fogalmazott meg. Terhelt7 VII. r. vádlott egyéb érdekelt1-os kapcsolatra utaló állításai I. r. részesedését nem igazolják, míg Terhelt4 IV. r. vádlott 50%-os részesedésről szóló tudomása Terhelt2 II. r. vádlottól való hallomásán alapult, s utóbbinak érdeke fűződött ahhoz, hogy a szétosztandó összeget csökkentse. Ezért I. r. vádlott részesedésére vont következtetés kizárólag feltételezésen alapul. Erre a következtetésre a védenccé SIM kártyájáról származó 8 db SMS üzenet szövegéből sem lehetett volna következtetni, azokat a törvényszék álláspontja szerint teljesen félreértelmezte, s e körben az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételte meg.

[25] Foglalkozott Terhelt1 I. r. vádlott elkövetéskori vagyoni viszonyaival, s azt adta elő, hogy a bankszámlaforgalmi adatokból egyértelműen kitűnik, hogy az elsőfokú ítéletnek azon megállapítása, hogy erőn felül költekezett, s a bankszámlakivonatokról fel nem deríthető egyéb anyagi forrásokkal is rendelkezett, iratellenes, figyelmen kívül hagyja, hogy I. r. terhelt anyagi támogatásra szüleitől és élettársától is számíthatott. Az elkövetést megelőző nagyszámú költségek pedig értelemszerűen jelen ügyben relevanciával nem bírhatnak.

[26] Abban az esetben, ha az ítéltábla mégis arra az álláspontra helyezkedne, hogy védenccé hivatali kötelességét megszegte és II., III. r. vádlottól jogtalan előnyt kapott, úgy arra hívta fel a figyelmet, hogy védenccé a kiutalt fennmaradó összegből vádlott társaival ismeretlen arányban osztozott. S abban az esetben, ha elfogadjuk, hogy a vád tárgyává tett vágyon elleni bűncselekményeknek az alapja az, hogy védenccé, mint az adóhatóság alkalmazásában álló osztályvezető a hivatali kötelességét megszegte, úgy rögzítendő az is, hogy az előny, pénz mégsem emiatt tekintendő átadottnak. Hangsúlyozta a kialakult bírói gyakorlat egységességét a tekintetben, hogy amennyiben a terhelt vesztegetés mellett más vágyon elleni bűncselekményt is megvalósít, úgy szükséges vizsgálni, hogy a passzív vesztegető a vágyon elleni bűncselekményt elkövető terheltnek körén kívül esik-e vagy sem, őket hogyan és milyen módon segíti az átvett vagy ígért előny fejében. Tekintettel arra, hogy

jelen ügyben az elsőfokú bíróság szerint a védenca által átvett pénz nem más, mint a bűncselekményből neki járó részesedése, így vitán felül áll, hogy csak és kizárólag a vagyoni elleni bűncselekményt követte el, a közélet tisztasága elleni bűncselekményt azonban nem. Mindezek alapján I. r. terhelt hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatti vád alóli felmentése indokolt.

[27] A bünszervezeti elkövetés kapcsán is részletesen kitért arra, hogy az Alaptörvény, EJEK gyakorlat tükrében nyilvánvaló, hogy Terhelt1 I. r. vádlott védelemhez való joga sérült akkor, amikor gyanúsított kihallgatásakor a főügyészség nem közölte vele, hogy a gyanúsítás tárgyát képező cselekményt bünszervezetben követte el, illetve nem határozta meg a szervezetben betöltött szerepét sem. Erre először 2018. március 22.-i vádmódosításkor került sor anélkül, hogy azt bármilyen korábban nem ismert bizonyíték, adat alátámasztotta volna. Emellett azonban a bünszervezet hatályos szabályozás szerinti fogalmi elemei közül nemcsak az elsőfokú ítéletben írt hierarchikus felépítés, de hosszú időre szerveződés (ilyenek a 2012. szeptember és 2013. márciusa közötti időszak nem tekinthető, s további elkövetésre való elhatározás csak feltételezés) és védenca tekintetében a konspiratív elkövetés (I. r. vádlott barátai, kollégái által is ismert és használt két hívószámon és nem külön erre rendszeresített hívószámon tartotta II. és III. r. vádlottal a kapcsolatot) is hiányzott. Utalt arra is, miszerint a 4/2005. BJE határozatban írtak szerint a bűnösségi elvből következően az elkövető tudatának át kell fognia, hogy bünszervezetben vesz részt, mely magában foglalja a bünszervezet feladatmegosztáson, alá-fölérendeltségen alapuló szervezetének ismeretét is, mely a kizárólag Terhelt2 II.r. és Terhelt3 III.r. vádlottal kapcsolatot tartó I. r. vádlottnál nyilvánvalóan nem állt fenn. Mindezen túl rögzíteni kívánta, hogy a lefolytatott bizonyítás eredményeképpen semmivel nem támasztható alá, hogy a vádlottak között függőségi viszony állt fenn, konkrétan elkülöníthetők a vezetői, közbelső vezetői és végrehajtói szintek, hogy feladatmegosztást hajtottak volna végre, óvintézkedéseket vezettek volna be tevékenységük elfedése érdekében, vagy hogy tisztában voltak a csoport hosszabb időre szervezettségével, hogy cselekményük nem egy elszigetelt cselekmény.

[28] A büntetés kiszabásánál kérte enyhítő körülményként értékelni elkövetéskori büntetlen előéletét, büntetőjogi felelősségének elismerését a költségvetést károsító cselekményben, az igen jelentős időmúlást, és azt, hogy 2002 óta fennálló súlyos betegségben (fekélyes vastagbélgyulladásban) szenved, mely letartóztatása alatt újult ki s állapotában azóta sem következett be kedvező irányú változás.

[29] Terhelt2 II.r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt akként, hogy az ítéltábla Terhelt2 II. r. vádlottat az ellene társtettesként, folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette miatt emelt vád alól mentse fel, s erre tekintettel a kiszabott szabadságvesztés büntetést enyhítse.

[30] Az ügyészi fellebbezésre reagálva kifejtette, hogy egyetért a bünszervezetben elkövetés mellőzésére felhozott elsőbírői érvekkel, miután jelen ügyben nem lehet szó összehangoltan működő csoportról, melynek ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel sújtandó bűncselekmények elkövetése lett volna a célja.

[31] Az elsőfokú ítélet részbeni, a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja szerinti megalapozatlanságát ugyanakkor álláspontja szerint az eredményezte, hogy a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés eredményének felhasználására jelen büntetőeljárásban törvénysértően került sor, miután a haladéktalan feljelentési kötelezettség nem teljesült. E körben arra hivatkozott, miszerint a titkos információgyűjtést szabályozó ágazati jogszabályok (Nbtv., Rtv) nem szabtak határidőt az érdektelen adatok szűrésére, a Be. viszont erre a titkos adatszerzés esetében nyolc napos határidőt engedett (Be. 204. § (4) bekezdés). Indokolt tehát a haladéktalanságnak is olyan értelmet tulajdonítani, hogy a Be. 206/A. § (1) és (4) bekezdéseinek alkalmazási körében ez a követelmény akkor nem sérül, ha a feljelentési kötelezettségének az információgyűjtést végző szerv az adatok megszerzését követő nyolc napon belül eleget tesz. Miután az Rtv. a titkos információgyűjtés lehetséges céljaként a bűnmegelőzést és felderítést is nevesíti, így már a bűncselekmény egyszerű gyanúja is feljelentési kötelezettséget keletkeztet. Mindezek alapján a négy hónapig tartó feljelentés nélküli lehallgatás, egyértelműen készletre gyűjtés, mely a 74/2009. Bkv helyes értelmezése alapján a lehallgatási anyag bizonyítékok köréből történő kirekesztését kell, hogy eredményezze.

[32] Figyelemmel tehát arra, hogy az elsőfokú ítélet a hivatali vesztegetés megállapíthatóságára vonatkozó része törvényellenesen begyűjtött bizonyítékok értékelésén alapul, s anélkül II. r. vádlott cselekvőségét akár az előzetes megállapodásban való részvételben, akár az előny birtokba adásában kétséget kizáróan megállapítani nem lehet, így a tekintetben felmentése indokolt.

[33] Egyebekben a tényállást mindenben megalapozottnak találta, s az ügyész tényállás kiegészítésére vonatkozó indítványa kapcsán kifogásolta, hogy egyetlen megalapozatlansági okot sem jelölt meg, mely a tényállás módosítását megalapozta volna.

[34] A büntetés kiszabása körében indítványozta figyelembe venni a II. r. vádlott önmagát is terhelő, feltáró jellegű beismerő vallomását, büntetlen előéletét, a majd 7 éves időmúlást, az okozott vagyoni hátrány II. r. terhelt általi megtérítését és két kiskorú gyerekről gondoskodását.

[35] Terhelt3 III. r. vádlott védője fellebbezését írásban ugyancsak igen részletesen megindokolta, s összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatását Terhelt3 III. r. vádlott folytatólagosan, társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntette miatt emelt vád alóli felmentését, a kiszabott szabadságvesztés lényeges mérséklését, és a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztését, a foglalkozástól eltiltás tartamának mérséklését, és a vagyoni hátrány másodfokú eljárásban történt megtérítésére figyelemmel, a védencével szemben elrendelt vagyonekobzás mellőzését indítványozta. Ezen túlmenően a lefoglalt 23.842.000 forint tekintetében a vagyonekobzás helyett a lefoglalás megszüntetésére és a egyéb érdekelt1 részére történő kiadására is indítványt tett.

[36] Védő társaihoz hasonlóan fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság a titkos információgyűjtés eredményét képező hangfelvételeket törvénysértően vette figyelembe, tekintettel arra, hogy a felhasználás korábbi Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltétele a haladéktalanság sérelme okán nem teljesült. Ezzel kapcsolatban a 91. számú

tárgyalási jegyzőkönyvben már rögzített észrevételeit tartotta fenn. Ebből kiemelte, hogy a haladéktalanság vizsgálata során annak van jelentősége, hogy melyik a legkorábban rögzített olyan beszélgetés, mely a bűncselekmény (költségvetési csalás, vesztegetés) egyszerű gyanúját felveti, mert a haladéktalan feljelentési kötelezettség akkortól áll fenn. E körben több 2012. október 1., 2., 3. és 15. napján rögzített beszélgetést ismertetett, melyből álláspontja szerint egyértelmű, hogy az az cég 7. 2012. szeptemberi ÁFA bevallására vonatkozott, a cég székhely áthelyezését és a bevallás adatait rögzítették, ekként 2012. október 16. napján a bevallás benyújtásával már minden a feljelentéshez szükséges adat rendelkezésre állt. Ehhez képest a 2013. február 11., illetve 2013. február 25. napján tett feljelentés a haladéktalanság követelményének nyilvánvalóan nem felelhet meg. Az ügyészség rendkívüli munkateherre hivatkozására korábbi észrevételében 40 jogesetet és legfőbb ügyészi jelentést is felhozott arra, hogy a munkateher a mulasztás igazolására nem szolgálhat. Nem értett egyet az elsőfokú ítélet 31-32. oldalán írt érveléssel sem, mely a beszélgetések dekódolásának időigényességére utalt, miután szerinte az általa idézett szövegek minden a bűncselekmény egyszerű gyanújának megállapításához szükséges adatot egyértelműen tartalmaztak.

[37] Ezt követően elemezte III. r. vádlott költségvetési csalás bűncselekményeiben történt részvételét, s idézte az elsőfokú ítélet tényállásának ezzel kapcsolatos megállapításait. Felhívta a figyelmet, hogy az I. tényállási pontban a vagyoni hátrány összege álláspontja szerint helyesen 36.528.000 forint, tekintettel az előző időszakra jogszerűen beszámítandó 27.000 forintra, a II. tényállási pontban a ténylegesen kiutalt 28.885.000 forintból kell kiindulni, ráadásul az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az előző időszakra jogszerűen beszámítható 33.000 forint csökkentő tételt. Ily módon számításai alapján a vádlottak a tényállásban írt cselekményeikkel ténylegesen összesen 89.404.000 forint kárt okoztak, melyből lefoglalással 23.842.000 forint a károkozás napján megtérült. A fennmaradó 65.562.000,- Ft vagyoni hátrányból Terhelt3 III. r. vádlott a vádemelést követően 2016. január 6. napján (a vagyonekbezés mértékét meghaladó) 13.007.000 forintot a zár alá vett bankszámlájára önként befizette, illetve abból a zár alá vétellel nem érintett 1.607.000 forintot a egyéb érdekelt1 Bűnügyi Letéti számlájára utalta. Ezért szerinte iratellenes az elsőfokú bíróság III. r. vádlott vagyoni hátrány megtérítésére vonatkozó megállapítása, mikor azt nem a teljes összeget érintően, hanem csak a egyéb érdekelt1 részére utalt összeg tekintetében rögzítette. Figyelemmel tehát erre, valamint a lefoglalt 23.842.000 forintra és a II. r. vádlott által megtérített 3.057.000 forintot összegre a vagyoni hátrányból 39.906.000 forint megtérült. A még fennmaradó vagyoni hátrány összege 49.498.000 forint, melyre vonatkozóan csatolta az átutalási bizonylatot, mely szerint ezen összeget III. r. vádlott a egyéb érdekelt1 részére befizette.

[38] A lefoglalt 23.842.000 forint tekintetében a vagyonekbezés alkalmazását törvénysértőnek tartotta, arra figyelemmel, hogy az a sértett tulajdonát képezi, s a jogellenes vagyongyarapodásra alapozott vagyonekbezésre csak akkor kerülhet sor, ha ez nem sérti a sértett érdekét, ezért a lefoglalás megszüntetése mellett a tulajdonost képviselő egyéb érdekelt1 részére történő kiadásnak lett volna helye.

[39] A hivatali vesztegetés büntetével kapcsolatban arra mutatott rá, hogy a III/B. tényállási pontban írt magatartása, azaz hogy félreértésből 27 millió forint helyett 7,8 millió forintos visszaigénylésről nyújtott bevallást, álláspontja szerint egyértelműen igazolja, miszerint, amennyiben létezett is ilyen ígéret, megállapodás, a III. r. vádlottnak nem volt tudomása arról, hogy Terhelt1 I. r. vádlott mekkora összeget vár, s ezt egyértelműen alátámasztó adat az eljárás során nem is merült fel. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet 12.

oldal utolsó előtti bekezdésében írt tényállásrész, mely szerint III. r. vádlott Terhelt2 II. r. terhelttel részesedést ígért és adott a sikeres visszaigénylések révén realizált jövedelemből, ellentmond azon megállapításoknak (pl. 51. oldal utolsó előtti és utolsó bekezdés), mely szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok nem igazolják, hogy III. r. vádlott a visszaigényelt összegek I. r. terhelthez történő eljuttatásában bármilyen tevőleges szerepet játszott volna. A bíróság, tehát abban a kérdésben, hogy védence tanúsította-e a Btk. 293. § (1) bekezdésében büntetni rendelt valamennyi elkövetési magatartást, ellentétes megállapításokat tett. Álláspontja szerint a megállapított tényekből csak arra vonható következtetés, miszerint tudott Terhelt1 I. r. vádlott szerepéről és arról, hogy a bűncselekmények hasznából részesedik, s ennek ismeretében tartotta vele a kapcsolatot, s kért tőle technikai információt, iránymutatást. Ez a magatartás azonban bűncselekményt nem valósít meg, legfeljebb a pszichikai bűnsegély merülhetne fel, de az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos állítást nem fogalmazott meg és erre vonatkozó bizonyítékot sem értékelt. Utalt arra is, hogy a folyamatos adategyeztetésben megnyilvánuló együttműködés folyamatosan, egy rövid időszak alatt valósult meg, mely természetes egységet képez, szerinte szó sem lehet a folytatólagosság részét képező több bűncselekményről. Ezért elsődlegesen a korrupciós cselekmény alóli felmentést, míg másodlagosan a cselekmény bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés büntetékénti értékelését látta indokoltnak.

[40] A büntetés kiszabása során utalt arra, hogy bár III. r. terhére rótt súlyosabb cselekmény büntetési tétele 5 évtől 10 évig terjed szabadságvesztés, a konkrét tárgyi súlyát a vagyoni hátrány teljes megtérítése jelentősen csökkentette, emellett szerepe az elsőfokú ítéletben foglaltakkal ellentétben semmiképpen sem központi, azt a történeti tényállás sem támasztja alá. További enyhítő tényező a bűnsegédi elkövetés, a jelentős időmúlás, a korrupciós cselekménynél az, hogy vezető beosztása ellenére érdemi döntést az ÁFA visszaigénylések tekintetében I. r. vádlott soha nem hozott, valamint, hogy felesége, három nagykorú gyereke és unokája eltartásáról gondoskodik, 1993 óta egyházi szolgálatokat végez, nagyobb összegű adományokat rendszeresen nyújt.

[41] Az ügyészség fellebbezésével kapcsolatban pedig azt hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítélet helyesen érvelt amellett, hogy a jelen ügyben megvádolt személyek között semmilyen szervezeti hierarchia nem volt, a feladataikat felosztották és összehangolták. Ugyanakkor kifejtette azt is, hogy a konspirációs tevékenység sem lelehető fel a felhasznált cégek vezetőinek közreműködésben. Ily módon a bűnszervezet megállapítása kizárt.

[42] Terhelt4 IV. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában azt adta elő, hogy védencének az cég7.-vel kapcsolatos tényállási pont vonatkozásában kizárólag bűnsegédi bűnrészességet lehetne felróni, hiszen az ügyfele által kifejtett magatartás (ügyintézés, üzletrész megszerzés, székhely áthelyezés, kapcsolattartás) a konkrét ÁFA visszaigénylések tekintetében szándékkiváltásnak nem, kizárólag szándékerősítésnek tekinthető.

[43] A cég18 vonatkozásában pedig büntetőjogi felelősség megállapításának nem lehet helye, hiszen az az előkészületi szakon nem jutott túl, ezt támasztja alá az is, hogy az ügyvezetővé kinevezett Tallódi Pál József ellen vádemelésre sem került sor.

[44] Utalt arra is, miszerint a bűnszervezet megállapítása az elsőfokú ítéletben foglalt indokok alapján kizárt, e tekintetben az ügyészi fellebbezés nem foghat helyt, s a nyomatékos enyhítő tényezők (ügyfele egészségi állapota, időmúlás stb.) is az ügyész által indítványozott súlyosítás ellen szólnak.

[45] Terhelt6 VI. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a büntetés enyhítését, ezen belül mind a szabadságvesztés, mind pedig a próbaidő tartamának mérséklését indítványozta, miután az álláspontja szerint a VI. r. által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint védenca kedvező személyi körülményeihez képest eltúlzottan súlyos. Az elsőfokú bíróság a javára fennálló körülmények közül az időmúlás, betegsége, bűnösségre is kiterjedő beismerése mellett további lényeges enyhítő tényezőt nem is vont értékelési körébe, mint büntetlen előéletét, bűnsegédi bűnrészességét, azt, hogy idős édesanyja eltartásáról gondoskodik, s a bűncselekmény elkövetése óta eltelt jelentős időben példamutató magatartást tanúsított, nem került összeütközésbe a törvénnyel, a terhére rótt cselekmény elkövetése „egyszeri botlás” volt. Mindezek a büntetés enyhítésére kellő alapot szolgáltatnak.

[46] Az ügyész súlyosítást, a próbaidő felemelését célzó indítványával összefüggésben azt hangsúlyozta, hogy az semmilyen érdemi indokolást nem tartalmaz, nem jelölte meg, hogy mely személyi, tárgyi tényezők miatt tartja szükségesnek a próbaidő felemelését.

[47] Terhelt9 IX. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a büntetés enyhítését arra tekintettel látta indokoltnak, hogy védenca igen súlyos betegséggel küzd, a terhére rótt cselekmény elkövetését elismerte, annak azonban az értelmi szerzője nem ő volt, csupán igen csekély, technikai kivitelezői szerepet töltött be, emellett az elkövetés óta hét év eltelt.

[48] Terhelt5 V. r. vádlott védője a fellebbviteli főügyészégi átiratra tett észrevételében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Kifejtette, hogy a törvényszék az ügy tényállását kellő alapossággal tárta fel, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, eljárási hibát nem vétett, a minősítése okszerű, törvényes, s a Terhelt5 V. r. vádlottal szemben kiszabott joghátrány a büntetéskiszabási elveknek és a belső arányosságnak is maradéktalanul megfelel, annak súlyosítására álláspontja szerint nincs alap. Hivatkozott arra is, hogy a bűnszervezetben történő elkövetés megállapítását célzó ügyészi fellebbezés törvényi feltétel (hierarchikus felépítésű csoport) hiányában nem foghat helyt, tekintettel arra, hogy a vádlottak mellérendelt felek voltak cselekményeik elkövetése során, kölcsönös akaratelhatározáson alapuló horizontális jellegű feladatmegosztással. Külön kiemelte, hogy a büntetés súlyosítása, végrehajtandó szabadságvesztés ellen szólnak az enyhítő körülmények, különös figyelemmel arra, hogy V. r. munkahellyel rendelkezik, sikeresen visszailleszkedett a társadalomba. Ehhez csatolta a cég37 és Terhelt5 V. r. terhelt közötti, 2020. november 3.-i keltezésű munkaszerződést, mely eladókénti foglalkoztatására vonatkozott, havi 215.000 forint bruttó alapbér mellett.

[49] Terhelt10 X. r. vádlott védője írásban benyújtott észrevételében ugyancsak az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, melyet ügyfele vonatkozásában minden tekintetben megalapozottnak tartott. Kiemelte az elsőfokú ítélet 32. oldalának utolsó bekezdéseit, mely a titkos információgyűjtés eredményének X. r. vádlott általi fel nem használhatóságának 1998. évi XIX. törvény 206/A. § (2) bekezdés a) pontján és (3) bekezdésén alapuló érveit fejtette ki. Utalt arra, hogy a vádhatóság fellebbezésének teljes megalapozatlanságát az is alátámasztja, hogy a főügyészség fentiekkel szemben a titkos adatszerzés Be. 206. § (5) bekezdése szerinti felhasználhatóságát indokolta. Arra is kitért, rámutatva arra, hogy a vádhatóság nem szolgáltatott bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a titkos információgyűjtés X. r. vádlottat érintően bírói engedély birtokában lett beszerezve. Emellett a vádhatóság nem csatolta X. r. terheltre vonatkozóan a titkos adatszerzés engedélyezését tartalmazó bírói határozatot és a titkos adatszerzésre vonatkozó jelentést, így az esetében a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával megszerzettnek tekintendő.

[50] Terhelt8 VIII. r. vádlott védője írásban benyújtott észrevételében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, kifejtve, hogy az mindenben – így a bünszervezetben elkövetés mellőzése és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése tekintetében is – helyes és megalapozott.

[51] A nyilvános ülésen az ügyész perbeszédét az átiratban foglaltakkal mindenben egyezően terjesztette elő.

[52] I. r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezést az írásbeli indokolásban írtak szerint tartotta fenn, s annak lényegét foglalta össze.

[53] Terhelt1 I. r. vádlott utolsó szó jogán azon védekezését ismételte meg, hogy az adóhatóság kiadmányozási rendszere alapján nem volt lehetősége a főosztályvezetői hatáskörbe tartozó döntés befolyásolására, s kiemelte, hogy az ezzel ellentétes elsőbírói megállapításokat a tanúk is cáfolták. Kitért továbbá arra, hogy az egészségi állapota az elsőfokú ítélet óta is romlott, s hogy szülei a gondozására szorulnak.

[54] II. r. vádlott védője csatlakozott I. és III. r. vádlottak írásban kifejtett érveéhez. Perbeszédében külön is kiemelte, azon érvelés helyességét, miszerint a kötelességszegés I. r. vádlott részéről nem került bizonyításra. Foglalkozott a vagyonekbevonásra vonatkozó rendelkezéssel. Emellett hangsúlyozta, hogy a vagyoni hátrány az 50 millió forintot nem sokkal haladta meg, így a minősítéshez szükséges alsó értékhatárhoz közelebbi, s hogy az enyhítő tényezők megfelelő súlyú értékelése jóval enyhébb büntetés kiszabását kell eredményezze.

[55] III. r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásbeli fellebbezés indokolásában írtakat mindenben fenntartotta. A fellebbviteli főügyészségi átiratban írtakkal kapcsolatban

megjegyezte, hogy a Palermói Egyezmény nem képezi a *ius cogens* tárgyát, ebből következően az a jogalkotás számára állapít meg kötelezettséget, és ez a nemzetközi egyezmény hatályban volt a korábbi bünszervezeti szabályozás Btk.-ba kerülésekor, 2002-ben, és hatályban volt a 2019-es módosításnál is. A nemzetközi jogi háttér csak abban az esetben lehet irányadó a belső jogintézmény fogalmának értelmezésekor, ha valamilyen bizonytalanság van ebben a körben. A hierarchia egy új elem, s a jogalkotó ennek kiemelésével azt szerette volna elérni, hogy egy lényeges fék legyen ennek a jogintézménynek az alkalmazása során. A Kúriai III. tanácsának ügyészség által hivatkozott határozata közvetlenül a hatályba lépés után született, s azóta a Kúria hasonló jogi álláspontot tartalmazó döntést nem hozott, ezzel szemben több olyan döntés született a bünszervezet kérdéskörében, melyek nem közvetítik azt az értelmezést, amely szerint, ha van egy szervező, akkor aki ezzel a szervezettel együttműködik, az egy hierarchiának a részese. Hangsúlyozta, hogy adott ügyben a vádlottak között semmiféle szervezeti vagy szervezeten kívüli hierarchia nem állapítható meg az irányadó tényállásból és a feltárt bizonyítékok alapján, hanem a feladatokat felosztották, megosztották, és összehangolták a működésüket.

[56] Terhelt3 III. r. vádlott felszólalásában azt adta elő belesodródott az eseményekbe, a részvételét sem családi, sem egzisztenciális körülményei nem indokolták, többet veszített mint amennyit nyert, az egzisztenciáját veszélyeztette, a hivatását elveszítette.

[57] IV. r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásbeli beadványában foglaltakkal egyezően terjesztette elő perbeszédét.

[58] V. r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásbeli észrevételében foglaltakat mindenben fenntartotta, azt kiegészíteni nem kívánta.

[59] VI. r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli fellebbezés indokolásban foglaltakat tartotta fenn, s azzal egyező indítványt tett.

[60] Terhelt6 VI. r. vádlott utolsó szó jogán megbánásának adott hangot.

[61] VII. r. vádlott védője a nyilvános ülésen egyrészt indítványozta a bűncselekmények bűnsegédként elkövetettkénti minősítését, míg a büntetés enyhítésére, illetőleg a próbaidő tartamának jelentős mérséklésére védence életkora, betegsége, de főként az időmúlás (mely az elsőfokú ítélet meghozatala óta további másfél évvel hosszabbodott) okán látott lehetőséget.

[62] VIII. r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli beadványában foglaltakat tartotta fenn.

[63] IX. r. vádlott védője a nyilvános ülésen ugyancsak a fellebbezés indokolásban írtakat tartotta fenn.

[64] X. r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli észrevételben foglaltakkal egyezően az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A haladéktalanság vonatkozásában a leírtakhoz hozzáfűzte, hogy a titkos információgyűjtés keretében a lehallgatásokon kívül a hatóságnak voltak többlettudomásai, amelyek megalapozhatták volna a halaszthatatlan feljelentési kötelezettséget. Ezt azért is tartotta fontosnak, mert ha betartják e törvényi kötelezettséget, akkor védené az eljárásba nem is kerül be. Utalt arra is, hogy ügyfele február 27-ét követően lett beidéztve a egyéb érdekelt1-hoz, ahol mindent tagadott, s senkit nem ejtett tévedésbe. Tudattartalmára vonatkozó, fellebbviteli főügyészség átiratában szereplő megállapítások a vádirati tényállásban nem szerepeltek.

[65] Az ügyészségi fellebbezés X. r. vádlottat érintő részében, valamint VI. és VII. r. vádlott tekintetében a vagyonekbevétele alkalmazását indítványozó részében, továbbá I., II., III. r. vádlottak és védőik enyhítést célzó, IV. r. vádlott és védője vagyonekbevétele mellőzésére irányuló fellebbezése vezetett eredményre.

[66] A másodfokú bíróság a kétirányú fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet, figyelemmel az ügyészség illetőleg az I., II., III., IV. r. vádlottak és védőik jogorvoslati nyilatkozatának tartalmára a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

[67] A fenti terhelteket érintő felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a hatályos perrendi szabályokat túlnyomórészt betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének is eleget tett. Az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, a Be. 608. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a Be. 609. § (1) és (2) bekezdésében foglalt eljárási szabálysértést az ítéltábla nem észlelt.

[68] Szükséges előrebocsátani, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalás egy részét még az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban korábbi Be.) míg más részét már új eljárási törvény, azaz a 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) szerint folytatta le. Tekintettel arra, hogy a Be. 870. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, még a korábbi eljárási törvény szerint végzett cselekmény akkor is érvényes, ha azt e törvény másként szabályozza, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által elvégzett eljárási cselekmények törvényességét az annak időpontjában hatályos büntetőeljárási törvény rendelkezései alapján vizsgálta. Ennek értelmében az állapítható meg, hogy a 2018. július 1. napját megelőző határnapokon a korábbi Be. rendelkezéseit a bizonyítási eljárással összefüggésben lényegében megtartotta, az e napokon kihallgatott vádlottak, tanúk figyelmeztetése szabályszerűen megtörtént.

[69] A törvényszék a 2016. november 8.-i tárgyalási határnapon a tárgyalást a bíró személyében történt változás, majd a 2017. július 18.-i határnapon a tárgyalási időköz letelte okán a korábbi Be. 287. § (3) bekezdésével összhangban kezdte előlről, s a fenti határnapokat megelőző tárgyalás anyagának ismertetése messzemenően megfelelt a Be. 287. § (4) bekezdésében írt rendelkezéseknek.

[70] Az elsőfokú bíróság Terhelt2 II. r. vádlott beszámítási képességére, illetőleg Terhelt4 IV. r. vádlott egészségi állapotára vonatkozóan alappal rendelt el szakértői bizonyítást, melyet teljeskörűen lefolytatott. Az ítéltábla is egyetértett azon elsőbírói következtetéssel, miszerint a II. r. vádlott beszámítási képességét érintő kérdésben ellentétes két szakértői vélemény után beszerzett újabb szakértői vélemény megállapításai az ellentmondást egyértelműen tisztázta, így a szakértők további személyes meghallgatása nem volt indokolt.

[71] A Be. 2018. július 1.-i hatályba lépését követően a Be. 10. § (1) bekezdés 3/f) pontjára figyelemmel gazdálkodással összefüggő kiemelt gazdasági bűncselekmény miatt indult ügyet a Be. 13. § és a Be. 868. § (2)-(3) bekezdésének figyelembevételével törvényesen folytatta ülnökök közreműködésével.

[72] Törvényesen fogadta el Terhelt5 V. r. és Terhelt7 VII. r., majd Terhelt9 IX. r. vádlott tárgyalásról való jelenlét jogáról történő lemondását is annak ellenére, hogy V. r. terhelt ezzel kapcsolatos nyilatkozatát illetőleg és a védő kézbesítési megbízottkénti meghatalmazását igazoló okirat a Be. 430. §-ára történt részletes kioktatás megtörténtét nem tartalmazta.

[73] A 2018. július 1. napját követően tartott tárgyalási határnapon felvett bizonyítás során is minden releváns eljárásjogi rendelkezést megtartott, a kihallgatott tanúk figyelmeztetése szabályosan megtörtént, s törvényesen került sor egyes tanúk vallomásának felolvasására, ismertetésére is.

[74] A törvényszék az okiratokat, iratokat is tárgyalás anyagává tette, a könyvszakértői, elmeorvos-, orvosszakértői véleményeket hasonlóképpen ismertette.

[75] Felhívja ugyanakkor az ítéltábla a figyelmet arra is, hogy a Be. 549. § (4) bekezdéséből illetőleg a Be. 551. § (1) bekezdésében írtakból kitűnően a rendelkező rész kézbesítésére még a jogorvoslati nyilatkozatok megtételét megelőzően kellett volna, hogy sor kerüljön. Így elkerülhető lett volna a rendelkező rész tartalmának tisztázására irányuló, az ítélet kihirdetését követően az ügyészség képviselőjével folytatott párbeszéd.

[76] Nem volt alapos az indokolási kötelezettség megsértésére, mint a bűnösség megállapítására kiható eljárási szabálysértésre [Be. 609. § (1), (2) bekezdés d) pont] történt védői hivatkozás. Az indokolási kötelezettség megsértése ugyanis azt jelenti, hogy az ítélet indokolása tény vagy jogkérdés tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem derül ki, hogy az elsőfokú bíróság megállapításait mire alapozta, ez azonban jelen ügyben nem történt

meg. Az elsőfokú ítéletből egyértelműen kitűnt, hogy a korrupciós cselekményben a bűnösség megállapítását mely bizonyítékokra alapozta, s az is, hogy a tanúvallomások, melyek arra vonatkoztak, hogy meghatározott összeghatár fölött a kiutalás engedélyezése nem tartozott I. r. vádlott hatáskörébe, miért nem bírtak jelentőséggel.

[77] Kétségtelen, hogy a bizonyítási indítványok elutasításának indokait az elsőfokú ítélet a

Be. 561. § (3) bekezdés f) pontjában írtak ellenére külön nem tartalmazta, megjegyzendő azonban, hogy az ítélet az egyes védői felvetésekre reagált, s ebből az elutasítások indokai kétséget kizáróan következtek, ekként az előző bekezdésben írtakra is figyelemmel mindez a másodfokú eljárás során nem pótolható, s így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését szükségessé tevő hiányosságként nem értékelhető.

[78] A bizonyítási indítványok elutasítása kapcsán a következőket jegyzi még meg a másodfokú bíróság:

[79] Nem sértette a bíróság tényállástisztázási kötelezettségét az, hogy a korrupciós cselekménnyel kapcsolatban további bizonyítást nem folytatott, a büntetőjogi felelősség kérdésében való döntéshez I. r. vádlott munkaköre, a kérdéses adóellenőrzésekben betöltött szerepe, az irányadó belső utasítások tartalma, tényleges cselekvősege kellően tisztázásra került. Nem tévesztendő ugyanakkor az az I. r. védői hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság, bár a 2017. február 10. napján a egyéb érdekelt1 Dél-budapesti Adó- és Vámigazgatóság megkeresésére vonatkozó ügyészi bizonyítási indítványnak helyt adott, annak teljesítése a tárgyalás anyaga alapján nem igazolható. A bírósági iratok 95. sorszáma alatti intézkedésből ugyanis a megkeresés teljesítése egyértelműen kitűnik, s a bírósági iratok 97. és 98. sorszáma alatt található a egyéb érdekelt1 Dél-budapesti Adó és Vámigazgatóság erre adott válasza, melyet a törvényszék a 2017. július 18. napján tartott tárgyaláson ismertetett is (105. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal közepe).

[80] Nem érintette továbbá a tényállástisztázási kötelezettséget a könyvszakértői meghallgatására irányuló III. r. védői indítvány elutasítása sem, s a védő nem jelölt meg a szakértői véleményben olyan vitatott megállapítást, mely a szakértő tárgyaláson történő meghallgatását szükségessé tette volna. Az ítéltábla rámutat arra is, hogy a szakértő kizárólag a IV. tényállási pontban írt cselekmény tekintetében végzett vizsgálatot olyan könyvelési anyagok alapján, mely az elkövetés idején a társaság rendelkezésére nem álltak. Az eljárás során a védelem részéről a beszerzést terhelő, levonható adóként megjelölt összeg valótlansága és az ennek igazolására benyújtott számlák, szerződések stb. fiktív volta nem volt vitatott, azzal kapcsolatosan külön a könyvelési alapidokumentumokat érintő vizsgálat elvégzése nem volt szükséges, így a szakértő feladata a tekintetben lényegében a bevallások adatai alapján számszaki műveletek elvégzésére egyszerűsödött volna.

[81] Kétségtelen, hogy I. r. vádlott védője (III. r. vádlott védőjéhez hasonlóan) 2017. november 10. napján kelt beadványában „az ügyben keletkezett valamennyi lehallgatási anyag” adathordozón történő kiadását kérte, tette ezt arra hivatkozással, hogy a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés során keletkezett anyagnak csak az írásos formája, illetőleg kivonata állt rendelkezésre. Ebből azonban olyan következtetés, melyet a védő tett, miszerint tisztában volt azzal, hogy a bíróság rendelkezésére álló lehallgatási anyag jóval

terjedelmesebb, mint amelyet a vádhatóság bizonyítékként felhasználni kívánt, nem vonható le. A bírósági iratok 114. számú utasítás mellékletét képező átírat egyébként egyértelműen tartalmazza azon fájlok megnevezését, melyek másolásra és kiadásra nem kerültek, s ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a 2018. január 25. napján tartott tárgyaláson a szükséges tájékoztatást megadta (115. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. és 3. oldala). Egyik érintett vádlott, védő sem kifogásolta az átvett hanganyagok tartalmát, a fennmaradó közlemények megismerése iránti igényét ezt követően nem jelentette be, s olyan tartalmú nyilatkozat sem hangzott el, mely a további, tárgyaláson le nem játszott, bizonyítékként fel nem használt beszélgetések lényeges tartalmára vonatkozott volna.

[82] Mindemellett az ítéltábla azt is hangsúlyozza, hogy a törvényszék nem vétett hibát, amikor az ügyészség által bizonyítékként felhasználni nem kívánt beszélgetések hanganyagát nem adta ki, azt a tárgyalás anyagává nem tette, miután annak megsemmisítésére vonatkozó kötelezettség a korábbi Be. 204. § (4) bekezdéséből, s legfőképp a 206/A. § (3) bekezdés utolsó mondatából kétséget kizáróan következik.

[83] Minden alapot nélkülöz az a védői felvetés is, mely a terhelt védelemhez való jogának csorbulását a bünszervezetre vonatkozó vádmódosítással összefüggően állította. A hivatkozott védelmi érvelés lényegében a Be. 538. §-a szerinti vádmódosítás létjogosultságát kérdőjelezte meg, mely e törvényi rendelkezés alapján az ügyészség részére az ügydöntő határozat meghozataláig nyitva áll, s ahhoz nem szükséges az sem, hogy az ügyben addig nem ismert bizonyíték merüljön fel. A 2018. március 22.-i keltezésű vádmódosítás a vádlottak és védők részére szabályszerűen kézbesítésre került, s ezt követően több határnapon is tartott tárgyalást a bíróság, így a felkészüléshez szükséges idő biztosított volt.

[84] A másodfokú bíróság vizsgálta még a bizonyítás törvényességét, mely kérdéskör központi eleme volt a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés eredményének felhasználhatósága. A Be. 872. § (1) bekezdése egyértelműen akként rendelkezik, hogy a leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezések alapján kell megítélni, így a törvényszék, a vonatkozó releváns jogszabályi háttérre hiánytalanul utalt. Következtetései, megállapításai I., II., III., IV., V., VI., VII. és VIII. r. vádlottak tekintetében helytállóak, az ezzel kapcsolatos védelmi kifogásokra ítéletének 27-34. oldalán igen részletesen, színvonalasan reagált. A védői fellebbezés indokolásokban, melyek részben az elsőfokú eljárásban előadottakat ismételték meg, olyan érv nem hangzott el, mely ezen érvelés kiegészítését, vagy a következtetések módosítását szükségessé tette volna.

[85] Ugyanakkor az ítéltábla maradéktalanul egyetértett a fellebbviteli főügyészséggel a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés eredményének felhasználását törvénysértően zárta ki.

[86] A hiánytalanul leírt adatok, a titkos információgyűjtést engedélyező határozatok alapján nem vitatható, hogy valamennyi, a nyomozati iratok részét képező telefonos beszélgetés lehallgatására, rögzítésére bírói engedély alapján került sor.

[87] A titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés (engedélyezéskori) szabályai megegyeztek abban, hogy legfeljebb kilencven napra engedélyezhetőek, mely egy esetben legfeljebb kilencven nappal hosszabbítható meg. [Rtv. 71. § (3) bekezdés, illetőleg a korábbi Be. 203. § (4) bekezdés]. Ez a határidő, illetőleg annak meghosszabbítása ahhoz a személyhez kötődik, akivel szemben azt a bíróság engedélyezte. Ugyanazon személlyel szemben újabb módszer vagy eszköz engedélyezése nem indítja újra a határidőt. Ez azonban jelentőséggel nem bír, miután a felhasználhatóság intervallumát a korábbi Be. 200. § (4) bekezdése már leszűkítette, hiszen a feljelentés megtételéig (2013. február 11.) a 90+90 napos határidő egyik lehallgatással érintett személy esetében sem telt le.

[88] Az sem vitatható, hogy a titkos információgyűjtés felhasználásának a korábbi Be. 206/A §. (1) bekezdés a) pontja alapján irányadó korábbi Be. 201.§ -ában írt feltételei valamennyi terhelt tekintetében fennálltak.

[89] S azt is helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a titkos információgyűjtés az előírások szerint folyt, és nem sérült a nyomozás elrendelésére (feljelentés megtételére) vonatkozó haladéktalanság szabálya sem.

[90] E körben elsőként is hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a haladéktalanság nem az azonnalisággal szinonim fogalom, emellett azonban a törvény szövegezése is megváltozott 2014. január 1-jei hatállyal, és – az addigi szabályozással ellentétben – a titkos információgyűjtés eredményét nem attól tette függővé, hogy az engedélyezését kérő szerv a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a nyomozást haladéktalanul elrendelte vagy a feljelentési kötelezettségének haladéktalanul eleget tett. A korábbi Be. 206/A.§ (1) bekezdés b) pontja szerint ugyanis a felhasználás feltétele immár az, hogy a titkos információgyűjtés engedélyezését kérő szerv a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a nyomozást – a büntetőeljárás megindításának valamennyi, e törvényben meghatározott feltétele megállapításakor – nyomban elrendelte vagy a feljelentési kötelezettségének nyomban eleget tett.

[91] Ez a szabályozás már egyértelműsíti azokat a körülményeket, amelyekről a feljelentési kötelezettség teljesítésének időszerűsége függővé teendő, és nagyobb (és észszerűbb) teret engedve a nyomozóhatóságnak, határozza meg mindazon teendőket, amelyek egyébként is szükségszerűen megelőzik a feljelentés megtételét.

[92] Ahogy arra már a Kúria több eseti döntésben (pl: BH+ 2014.3.97., Bkv 74.) is rámutatott, a feljelentési kötelezettség megtételének haladéktalansága nem eredményezheti abszolút, de relatív határidő meghatározását (az ennek megállapítását hiányoló védői kifogások ezért is értelmezhetetlenek), az nem pusztán az engedélyben megjelölt határidő lejártá és a feljelentési teljesítése közötti időtartam alapján, hanem az információmennyiség tényleges tartalmi megismerésének, feldolgozásának bonyolultsága figyelembe vételével ítéendő meg. Az irreleváns adatok kiszűrését követően (melyre egyébként a titkos információgyűjtést szabályozó ágazati jogszabályok nem szabnak határidőt, a Be. 204. § (4) bekezdése azonban a titkos adatszerzés tekintetében annak befejezését követően nyolc napos határidőt enged) kell még a releváns adatokat a célból elemezni, hogy azok egyéb adatokkal együtt elégségesek-e a korábbi Be. 201. §-ában feltüntetett bűncselekmények valamelyike tekintetében a gyanú megállapításához és hogy a bűnüldözési célú információgyűjtés az

engedéllyel érintett, illetve más személlyel összefüggésbe hozható-e. Azt is szükséges kiemelni, hogy a törvény nem ír elő folyamatos ellenőrzést, elemzést a beszerzett anyagokkal kapcsolatban, így nincs annak jelentősége, hogy a lehallgatás kezdő időpontja hónapokkal korábbra, 2012. szeptember 17. napjára tehető. Emellett téves azon megállapítás is, hogy az anyag elemzése több hónapig nem tarthat. Jelen esetben az információmennyiség tartalma több szempontból is speciális ismereteket, értelmezést igényelt. A terheltek tevékenysége emellett nem csupán egy cég nevében végzett tevékenységre korlátozódott, tehát az érintett eljárások azonosítása is időigényes volt.

[93] Túl az ügyben nem érintett személyekre vonatkozó adatok kiszűrésére, megsemmisítésére, a szerteágazó bizonyíték-halmaz elemzésére fordítandó időre vonatkozó helyes elsőbírói megállapításokon, nem lehet eltekinteti a másodfokú bíróság megítélése szerint attól a tényről sem, hogy egészen a vádemelési szakig a terhelti csoport valamennyi működési területét, felölölő szervezett tevékenység, és személyösszesség egy eljárásban szerepelt, értelemszerűen a nyomozás elrendelését megelőzően is.

[94] Adott körülmények között a Nemzeti Védelmi Szolgálat által készített felvételek leválogatása, ügghöz társítása, az érintettek konkrét szerepének azonosítása, a használt „kódnelv” megfejtése nyilvánvalóan az átlagosnál hosszabb időt igényelt.

[95] A felhasználhatóság megítélésénél közömbös az is, hogy a rendelkezésre álló jelentés szerint titkos információgyűjtés már 2012. június 6. napjától folyt. A Be. 206/A. § (1) bekezdése ugyanis a bűnüldözési célú titkos információgyűjtésnél kizárólag annak bírói engedélyhez kötött formája esetében utal a haladéktalanság vizsgálatának szükségességére. Emellett nem vitatható azon érvelés megalapozottsága, miszerint a lehallgatni indítványozott személyi kör meghatározása ezt önmagában indokolta. Mi sem mutatja jobban, hogy korábbi időpontra nézve feljelentési kötelezettséget keletkeztető bűncselekmény gyanúja nem állt fenn, minthogy a lehallgatási időszakot megelőző ÁFA visszaigénylést a későbbi vád sem tartalmazott.

[96] A haladéktalanság sérelmével összefüggésben értelmezhetetlen a korábbi Be. 204. § (4) bekezdésére történt védői hivatkozás, hiszen e törvényhely a megsemmisítésre rendelkezésre álló nyolc napos határidő kezdő időpontját a titkos adatszerzés befejezéséhez köti, márpedig jelen ügyben, ahogy arra a másodfokú bíróság már korábban utalt, a titkos információgyűjtésre rendelkezésre álló határidő a feljelentés megtételéig egyetlen személy esetében sem telt le.

[97] Terhelt10 X. r. terheltet érintően ezen túlmenően a következőket szükséges kiemelni: Az előbbiekből kifejtettekből egyértelmű, hogy esetében a titkos információgyűjtés eredménye felhasználhatóságának korábbi Be. 206/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott, s az előbbi alapján irányadó 201. §-ában írt általános feltételei maradéktalanul fennálltak.

[98] Az elsőfokú bíróság azonban nem is ezt, hanem a felhasználhatóság Be. 206/A. § (2) bekezdésben írt különös feltételének hiányát állapította meg Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében arra figyelemmel, hogy rá nézve a titkos információgyűjtést nem engedélyezték, s a nyomozási bírói határozataiban, mely ezen anyagok felhasználhatóságra való

alkalmasságát majd bizonyítékként történő felhasználhatóságát megállapította, a tényállás IV. pontjában írt cselekményre és X. r. terhelt személyére utalás sem volt.

[99] Amellett azonban, hogy a perbírásgot az ítéltábla megítélése szerint nem köti a bizonyítékként felhasználhatóság lehetőségéről elsőként dönteni hivatott nyomozási bíró [korábbi Be. 207. § (2) bek. b) pont] végzése, s főként nem annak indokolása. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2013. február 13. napján kelt 9.TBN.021/4/2013. számú, illetőleg 2013. február 26. napján kelt 9.TBN.021/8/2013.Tük. számú végzésének rendelkező része kizárólag a nyomozati iratok között fellelhető titkos információgyűjtés eredményének a vesztegetés büntette és költségvetési csalás büntette miatt indult büntetőeljárásban való felhasználása lehetőségének megállapítását tartalmazta. S indokolása utalt arra, hogy a bizonyítékként felhasználás az engedélyben nem szereplő költségvetési csalás bűncselekményére és az engedélyben nem szereplő személyekre is kiterjed, emellett az elkövetői csoport tevékenységéről, módszeréről egy általános jellegű (X. r. terhelt szerepét, magatartását ebbe beilleszthető) leírást adott.

[100] A Be. 206/A. § (2) bekezdése szerinti különös feltétel szempontjából önmagában az adott büntetőeljárásban a bizonyítékként való felhasználásra alkalmasság, illetőleg felhasználás megállapítására vonatkozó döntés meglétének van garanciális jelentősége. Amennyiben tehát a titkos információgyűjtés eredményének felhasználása ennek értelmében bármely terhelt esetében törvényes, az szükségszerűen kihat a vele szándékegységben cselekvő terhelt társra is, hiszen a bizonyítandó tények köre egybeesik.

[101] Mindebből az következik, hogy a büntetőeljárásban való felhasználást a korábbi Be. 201.§ és 206/A. § (1) bekezdésben írt feltételek megléte esetén nem befolyásolja, hogy a bizonyítékként való felhasználás lehetőségéről elsőként döntő nyomozási bíró határozatának indokolása az egyik vádlottra nem utal, vagy az azonos módszerrel elkövetett egyik részecselekmény részletes leírását nem tartalmazta, s az sem, hogy a perbírásg a költségvetési csalást megvalósító cselekményeket törvényi egységként minősítette-e.

[102] Az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a tárgyi összefüggésben megjelölt célhoz kötöttség eleve nem szűkíthető le úgy, hogy kizárólag a bírói engedélyben megjelölt jogi minősítéssel teljesen azonosan minősülő bűncselekmény esetében lehet törvényesnek tekinteni más elkövetővel szemben a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását. Ez ugyanis oda vezetne, hogy kizárólag abban az esetben kerülhetne erre sor, ha az engedély iránti kérelem benyújtásától a jogerős ítélet meghozataláig változatlan maradna az adott bűncselekmény jogi minősítése valamennyi elkövetővel szemben. Ennek az értelmezésnek ellentmond az is, hogy az engedély iránti kérelem benyújtásakor (amikor még nyomozás elrendelésére sem került sor) csak behatárolni lehet azt, hogy miként minősíthető egy adott bűncselekmény, az ugyanis a büntetőeljárás lefolytatása során változhat, olyan részleteken múlhat, melyek az engedély iránti kérelem benyújtásakor nem feltétlenül ismertek teljes egészében, akár elhatárolási kérdések is okozhatnak változást, vagy utóbb felmerült adatok miatt megváltozhat a cselekmény minősítése, illetőleg az további részecselekményekkel bővíthet.

[103] Az ügyben titkos adatszerzést engedélyező határozatokra a törvényszék helyesen utalt, azok tartalmát azzal kell kiegészíteni, hogy az 1978. évi IV. törvény 250. § (1) és (2)

bekezdése szerinti vesztegetés büntette, 253. § (1) és (2) bekezdése szerinti folytatólagosan elkövetett kötelességzegésre irányuló hivatali vesztegetés büntette, valamint 310. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettének gyanúja miatt indult büntetőeljárásban került sor az engedélyezésre, s hogy a költségvetési csalás részselekményeit megvalósító konkrét magatartásokon túl az elkövetői kör módszeréről, tevékenységéről, melybe X. r. terhelt magatartása beleillett, egy általános leírást is adott.

[104] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a titkos adatszerzésre minden érintett vonatkozásában törvényesen került sor úgy annak maximális (korábbi Be. 203.§ (5) bekezdés szerinti) tartamát, mint egyéb törvényi feltételeit (korábbi Be. 201.§ (1) bekezdés a) és d) pont) tekintve, így helyesen döntött a törvényszék, mikor annak eredményét I-VIII. r. terheltek esetében a bizonyítékok körében felhasználhatónak találta. Csak a teljesség igénye érdekében jegyzendő meg, hogy ténykérdés, miszerint a titkos adatszerzés engedélyezésére és végrehajtására mely idő intervallumon belül került sor, s így teljesen közömbös, s annak törvényességét nem befolyásolja, hogy a védő szerint, amennyiben a titkos információgyűjtés befejezésére a törvényes határidőn belül befejeződött volna, annak engedélyezésére már korábban sort kellett volna keríteni. Ez az érvelés minden alapot nélkülöz, miután nincs arra vonatkozó előírás, hogy a titkos adatszerzés a nyomozás mely szakaszában alkalmazható.

[105] A fentebb írtakra is figyelemmel alapos volt ugyanakkor az a fellebbviteli főügyészségi indítvány, miszerint a titkos adatszerzés eredményének felhasználása Terhelt10 X. r. vádlott esetében törvénytelen maradt el.

[106] Az elsőfokú bíróság e körben tévesen utalt a tárgyi összefüggés hiányára, hiszen a terhére rótt cselekmény az engedélyben meghatározott költségvetési csalás bűncselekményeként minősül, s szerepe az engedélyben megjelölt terhelt-társak magatartásához szorosan kapcsolódott. Ekként a korábbi Be. 206. § (5) bekezdése, mely szerint annak a bűncselekménynek a bizonyítására, amely miatt a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte, a titkos adatszerzés eredménye valamennyi elkövetővel szemben felhasználható, a titkos adatszerzés során rögzített releváns beszélgetések bizonyítékként történő értékelését Terhelt10 X.r. vádlott vonatkozásában is megalapozza.

[107] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontjában írtakkal összhangban tartalmazza a vádra utalást, a vád szerinti minősítést, a vádmódosítást.

[108] Az elsőfokú ítélet indokolásának a Be. 562. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott része, azaz a vádlottak személyi körülményeire és korábbi büntetéseire vonatkozó adatok kiegészítést és pontosítást igényelnek az iratok tartalma, továbbá a terheltek nyilvános ülésen tett előadása alapján az alábbiak szerint.

- Terhelt1 I. r. vádlott továbbra is könyvelőként dolgozik, havi nettó jövedelme 91.000 forint. Idős, gondozásra szoruló szüleivel él közös háztartásban, megélhetését részben a havonta összesen kb. 480.000 forint nyugdíjjal rendelkező szülei fedezik. Kb. 25 éve colitis

ulcerosa (fekélyes vastagbélgyulladás) betegségben szenved, emellett jobb térdében előrehaladott állapotú térdizületi artrózist diagnosztizáltak.

- I. r. vádlott előzményi ítéletére vonatkozó adatokat a Btk. 97. § (2) bekezdése alapján mellőzte, tekintve, hogy azokat a nyilvántartás 2020. december 7. napján történt törlése óta már nem tartalmazza.

- Terhelt2 II. r. vádlott jelenleg egy KATA-s vállalkozás keretében Budapest két kerületében társasház takarítással foglalkozik, havi jövedelme 208.000 forint. Magas szemnyomás betegségben szenved, mely napi szinten szemcseppel történő kezelést és három havonta orvosi kontrollt igényel. Idős szüleivel él közös háztartásban, akik nyugdíja havonta összesen kb. 310.000 forint. Édesapja Parkinson kóros, emiatt a II. r. terhelt részéről gondozást igényel.

- II. r. vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2019. november 6. napján kelt és jogerős 16.B.21194/2019/3. számú ítéletével 2019. június 6. napján, ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt 100.000 Ft pénzbüntetésre és 6 hónap „A” kategóriára korlátozott közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

- Terhelt3 III. r. vádlott Cluster típusú fejfájásban is szenved, emellett szorongásos tünetek miatt pszichiátriai kezelésben részesül. Kb. 10.000.000 forint kölcsöntartozása áll fenn hozzátartozók felé.

- Terhelt4 IV. r. vádlott továbbra is munka és jövedelem nélküli, élettársa tarja el, akinek jövedelme kb. 200-250.000 forint.

- IV. r. vádlott 2. pont alatti előzményi ítélet jogerőre emelkedésének dátuma helyesen 2018. november 14.

- E terheltet az elsőfokú ítéletben írtakon túl a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2019. november 4. napján kelt 814.B.XIII.20.505/2015/63. Számú, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 25.Bf.6502/2020/7. Számú határozata folytán 2020. június 19. napján jogerőre emelkedett ítéletével bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének kísérlete és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt (elkövetési idő 2009. december 16.) 250.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

- Terhelt8 VIII. r. vádlott ellen a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztályán hűtlen kezelés büntette miatt van eljárás folyamatban, melyben az alapos gyanút 2020. június 24. napján közölték, az elkövetési idő pedig 2007. és 2010 közötti időszak.

[109] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás hiányos, továbbá iratellenes és téves ténybeli következtetéseken alapuló megállapításokat is tartalmaz, ezért azt a másodfokú bíróság a Be. 592. § (2) bekezdés a), c) és d) pontjában írt részbeni megalapozatlansági hibák kiküszöbölése érdekében az iratok tartalma alapján és helyes ténybeli következtetéssel a Be.

593.§ (1) bekezdés a) pontja Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja szerint pontosította és kiegészítette a lentebb írtak szerint:

[110] A tényállás bevezető részében

Terhelt1 I. r. vádlott kötelességszegő magatartásával kapcsolatban jelentőséggel bíró normákat még kiegészíti a következőkkel:

- Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 52. § (1) bekezdése tartalmazza, hogy az adóhatóság a tudomására jutott adatokat nyilvántartja és megőrzi, míg a (2) bekezdése azt, hogy más hatóság, közfeladatot ellátó adatkezelő szerv nyilvántartásában vagy adózói nyilvántartásban szereplő adatot az adóhatóság, az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy azonosításához, az adókötelezettség, a költségvetési támogatáshoz való jogosultság megállapításához, az adózók ellenőrzésre történő kiválasztásához, ellenőrzéshez, végrehajtási eljárás lefolytatásához, az adózó kérelmére indult adóigazgatási eljárásban a tényállás tisztázásához használhatja fel. Az 53. § (1) bekezdése szerint továbbá adótitok az adózást érintő tény, adat, körülmény, határozat, végzés, igazolás vagy más irat. Az 53. § (2) és (3) bekezdése ugyanakkor előírta, hogy az adóhatóság alkalmazottja, akinek az adatszolgáltatás, nyilvántartás, feldolgozás, ellenőrzés, az adómegállapítás, az adó és adóelőleg-levonás, adóbeszedés, adóvégrehajtás, illetve statisztikai célú felhasználás során feladataival összefüggésben adótitok vagy más titok jut a tudomására, köteles azt megőrizni. Az adóhatóságot hivatali eljárása során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli. A (2) bekezdésben írt személy megsérti a titoktartási kötelezettséget, ha az adózás vagy bírósági eljárás során megismert adótitkot vagy más titkot alapos ok nélkül illetéktelen személy részére hozzáférhetővé teszi, felhasználja vagy közlése teszi.

- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 42. § (3) bekezdése értelmében az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható az ügy tárgyilagos megítélése, míg a 43. § (1) bekezdése előírta, hogy az ügyintéző a hatóság vezetőjének haladéktalanul, de legkésőbb az ok felmerülésétől számított öt napon belül köteles bejelenteni, ha vele szemben kizárási ok merül fel.

- A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. § (3) bekezdése második mondatában szerepelt, hogy a közszolgálati tisztviselő illetéktelen személynek és szervnek nem adhat tájékoztatást olyan tényekről, amelyek tevékenysége során jutottak tudomására és kiszolgáltatásuk az állam, közigazgatási szerv, munkatársa vagy az állampolgár számára hátrányos vagy jogellenesen előnyös következményekkel járna.

- A egyéb8 Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 23/2011. (VI.30.) NGM utasítás 105. § (7) és (8) bekezdése szerint az alkalmazott illetéktelen személynek és szervnek nem adhat tájékoztatást olyan tényekről, adatokról, amelyek tevékenysége során jutottak tudomására és kiszolgáltatásuk az állam, a közigazgatási szerv, annak munkatársa vagy bármely állampolgár számára hátrányos vagy jogellenesen előnyös következményekkel járna, illetőleg hogy az alkalmazott köteles megőrizni a minősített adatot, az adó- és vámtitkot.

- Az elsőfokú ítélet 13. oldal utolsó bekezdésében „Ha a velük kizárólagos kapcsolatot tartó...” kezdetű mondatból a „Terhelt10 X. r. vádlott kivételével” szövegrészt mellőzi.
- A csoport működésével kapcsolatban rögzíti azt is, hogy I., II., III., IV., V. r. vádlottak az előbbieik szerinti feladataik során a kapcsolatot egymással rendszerint telefonon tartották, s ennek során a bűncselekmény elkövetésének részleteiről „kódolt” nyelven egyeztettek.
- A bevezető rész utolsó bekezdésében a VI., VII., VIII. r. vádlotton túl feltünteteti Terhelt10 X. r. vádlott nevét is.

[111] Az I/A.) tényállási pontban:

- A bevallás adatainál rögzíteni kell, hogy az előző időszakról beszámítható csökkentő tétel 27.000 forintot összege a tulajdonosváltást, s ekként a vádlottak tevékenységét megelőző időszakban keletkezett, így a visszaigényelt ÁFA terhelti magatartással összefüggő összege 28.647.000 forint.
- E tényállási pont utolsó előtti bekezdésének utolsó mondatát pontosítja akként, hogy a egyéb érdekelt1 egyéb érdekelt14a a teljes visszaigényelt összeg, azaz 28.674.000 forint kiutalásáról intézkedett, a bankszámlára 28.645.681 forint került jóváírásra 2012. december 10. napján.

[112] Az I/B.) pontban írtaknál:

- A második bekezdést, azaz a „egyéb8 Dél-budapesti Igazgatósága a bevallást nem jelölte ki ellenőrzésre” kezdetű mondatnál helyesbíti a kiutalásra került visszaigényelt összeget 7.854.000 forintra.
- Az utolsó bekezdést kiegészíti azzal is, hogy a bevallásokat III. r. vádlott nyújtotta be. S helyesbítette az I/A.) és I/B.) tényállási pontoknál az okozott vagyoni hátrány összegét 36.501.000 forintra. S az utolsó mondatban rögzíti, hogy I., II., III., IV. r. vádlott a cég bankszámlájáról tényleges felvett 36.300.000 forint fennmaradó részén, azaz 36.000.000 forinton ismeretlen arányban osztottak.

[113] Az II/A) tényállás pontnál:

- Az első bekezdésnél, a bevallás adatainál azt is megállapítja az ítéltábla, hogy az előző időszakról beszámítható csökkentő tétel 33.000 forintos összege a tulajdonosváltást, s ekként a vádlottak tevékenységét megelőző időszakban keletkezett, így a visszaigényelt ÁFA terhelti magatartással összefüggő része 28.855.000 forint.

- Az elsőfokú ítélet 21. oldalán az adóellenőrzés során benyújtott okiratok felsorolásában a negyedikként szereplő szerződésben a cég¹⁹. helyesen bérlőként, míg az cég²⁸ mint bérbeadó szerepel.

- E tényállási pont utolsó sorában Terhelt⁴ IV. r. vádlott helyett Terhelt⁵ V. r. vádlottat jelöli meg.

[114] A II. tényállási pont végén:

- Az utolsó előtti bekezdést kiegészíti azzal is, hogy a bevallásokat III. r. vádlott nyújtotta be. Helyesbíti a II/A.) és II/B.) tényállási pontoknál az okozott vagyoni hátrány összegét 52.846.000 forintra azzal, hogy abból lefoglalással 23.842.000 forint térült meg. Ezt meghaladón a kiutalt és a bankszámláról készpénzben felvett 28.735.730 forintos összegből I., II., III. és V. r. vádlott ismeretlen arányban osztozott.

[115] A III. tényállási pontnál:

- A második bekezdés második, Terhelt¹ I. r. vádlott 2012. november 12. és..” kezdetű mondatát kiegészíti a következő mondatrésszel: „majd tájékoztatta Terhelt² II. r. vádlottat, hogy a jogosulatlan visszaigénylés céljából történő felhasználásra alkalmasnak találta a gazdasági társaságot”.

- A harmadik bekezdést szövegét továbbá kiegészíti azzal, hogy „és megbízta, hogy a jogosulatlan Áfa visszaigénylés érdekében vegye fel a kapcsolatot a cég³⁴. képviselőjével.”

- E tényállási pont utolsó bekezdésében azon megállapításokat, melyek arra vonatkoznak, hogy az adóellenőrzés során milyen okiratok kerültek volna elkészítésre, csatolásra – mint szükségtelent – mellőzi.

- Ugyanakkor rögzíti, hogy az I., II., III., V., VIII. és IX. r. vádlottak magatartása 32.151.000 forint vagyoni hátrány okozására irányult.

[116] A IV. tényállási pontnál:

- Az első bekezdést követően – egyidejűleg mellőzve a tényállási pont utolsó előtti „Az eljárás során nem volt igazolható...” kezdetű bekezdését – megállapítja azt is, hogy Terhelt¹⁰ X. r. vádlott a cég³⁵. ügyvezetőjeként a gazdasági társasággal nem kívánt és nem is folytatott gazdasági tevékenységet. Terhelt⁵ V. r. vádlott tájékoztatása alapján tudomással bírt arról is, hogy a cég megszerzésére kizárólag jogosulatlan áfa visszaigénylés érdekében kerül sor, oly módon, hogy nevében az annak alapjául szolgáló ÁFA bevallást ismeretlen személy fogja az adóhatósághoz benyújtani.

- Az elsőfokú ítélet 27. oldal második bekezdésében az „Ennek megfelelően a kiutalás előtti ellenőrzés során...” kezdetű mondat helyett azt rögzíti, hogy „A fenti eljárási

cselekményeket és a kiutalás előtti ellenőrzésről kapott értesítés átvételét követően felvette a kapcsolatot a korábbi ügyvezetővel, majd 2013. március 22. napján tanú9től átvett a társaság 2012. IV. negyedévi gazdasági tevékenységére vonatkozó iratokat is, melyet e-mailen a revízió részére továbbított. A valótlan tartalmú bevallás benyújtásával az I., II., III., V. és X. r. vádlottak szándéka 29.479.000 forint vagyoni hátrány okozására irányult, figyelemmel a korábbi tulajdonos és ügyvezető által megelőző időszakban keletkezett beszámítható 5.417.000 forint csökkentő tételre.

- A bevallás benyújtását és az I., valamint V. r. terhelttel szemben fogatosított eljárási cselekményeket követően beszerzett iratok alapján megállapítható, hogy a cég35. 2012. IV. negyedévében, a korábbi ügyvezető és tulajdonos által folytatott valós gazdasági tevékenysége (értékesítés és beszerzés) alapján, figyelembe véve az előbbieken írt csökkentő tétel összegét is, 1.096.000 forint ÁFA visszaigénylésére lett volna jogosult.

[117] A tényállás utolsó bekezdésében rögzíti, hogy az I., II., III. és IV. tényállási pontban az elkövetési érték összesen 150.977.000 forint, melyből a ténylegesen bekövetkezett vagyoni hátrány 89.347.000 forint. Ez utóbbiból lefoglalásra került 2013. március 7. napján 23.842.000 forint, illetőleg megtérítési szándékkal a egyéb érdekelt1 Bűnügyi Letéti Számlájára Terhelt2 II. r. vádlott több részletben 3.057.000 forintot, Terhelt3 III. r. vádlott pedig két részletben 51.105.000 forintot (1.607.000+49.498.000 forint) befizetett, így összesen 78.004.000 forint vagyoni hátrány megtérült.

[118] Az ekként kiegészített és helyesbített tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, az a vádlottak tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű értékelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[119] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint teljesítette, azonban ez az indokolás a tényállás módosításával összefüggésben kiegészítésre illetőleg helyesbítésre szorult.

[120] Mindenekelőtt azonban arra szükséges rámutatni, hogy az okirati bizonyítékok (cégmásolat, társasági szerződés, aláírási címpéldány, bevallások, adóhatósági vizsgálatok anyagai, számlák, szerződések, bankszámla szerződések, kivonatok, egyéb érdekelt1 nyilvántartások adatai) alapján az érintett cégek adatai, a cégátruházás körülményei, időpontja, az új ügyvezető által tett intézkedések (a székhely áthelyezés, bankszámla nyitás, adóhatósági regisztrációs adatlap benyújtása), az adóbevallások benyújtásának időpontja, tartalma, a visszaigényelt összegek, az ellenőrzés időpontja, az annak során a cégek képviseletében eljáró személyek, az ellenőrzés során becsatolt szerződések, számlák stb. egyértelműen megállapíthatóak (és megállapítandóak) voltak.

[121] Ugyanúgy nem volt vitatott a védelem részéről sem, hogy az ÁFA visszaigénylésre minden esetben valótlan tartalmú adóbevallás alapján került sor, melyet a III.

r. vádlott készített és az érintett cégek képviselői által rendelkezésre bocsátott ügyfél azonosítóval és email címen keresztül ugyancsak ő nyújtotta be.

[122] A törvényszék a költségvetést károsító magatartásokkal összefüggésben helytállóan vont következtetést I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. és IX. r. vádlottak tudattartalmára. Az e körben releváns bizonyítékokat, a terheltek védekezését szem előtt tartva elemezte, megállapításaival az ítéltábla maradéktalanul egyetértett.

[123] Az elsőfokú bírság helyesen vetette el Terhelt4 IV. r. vádlott azon állításait, melyek arra vonatkoztak, miszerint nem volt tisztában a cégátírás céljával, s ezzel összefüggésben alappal tulajdonított jelentőséget vallomásaiban mutatkozó ellentmondásoknak, Terhelt2 II. r. vádlott őt is terhelő, s 2012. szeptember 20. napján küldött sms tartalmával alátámasztott állításainak, valamint az általa instruált Terhelt6 VI. r. vádlott beismerésének is.

[124] A IV. r. védői érvelés azon része, mely szerint az I/C. tényállási pontot ki kell rekeszteni, mert az előkészületi jellege folytán a költségvetési csalás bűncselekményét megalapozó egységbe nem tartozik, a következőkre mutatott rá a másodfokú bíróság: A tényállásban írtakból egyértelmű, hogy e tényállási pont a költségvetési csalás körében értékelést nem nyert, ugyanakkor a terhelti szándék, tudattartalom megítélésénél nem elhanyagolható, s figyelemmel az adóhatósági nyilvántartásban jogosultság nélküli keresésekre, az illetéktelen személyek részére adott tájékoztatásra az I. r. vádlott terhén megállapított korrupciós cselekmény tekintetében a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából sem közömbös.

[125] Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak esetében az elsőfokú ítélet körülmekintően és kifogástalanul utalt a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés során keletkezett közlemények tartalmára, az abból levonható következtetésekre, itt annyi kijavítás szükséges, hogy értelemszerűen az elsőfokú ítélet 37. oldal utolsó bekezdésében elírás folytán került megjelölésre a cég34. helyett a cég35.

[126] Terhelt10 X. r. vádlott tekintetében azonban – amellet, hogy az ítéltábla a titkos információ-gyűjtés és titkos adatszerzés eredményének felhasználhatóságáról eltérő álláspontra helyezkedett – az elsőfokú bíróság a körülményi bizonyítékokat sem teljeskörűen értelmezte, illetőleg a büntetőjogi felelősség megállapításához szükséges tudati tényeket indokolatlanul széles körben határozta meg, és így helytelenül vont következtetést arra, miszerint (titkos információgyűjtés és adatszerzés nélkül) nem igazolható, hogy Terhelt10 X. r. vádlott az ÁFA bevallás benyújtásának időpontjáról és tartalmáról tudomással bírt volna.

[127] Ahogy arra a fellebbviteli főügyészési indítvány helytállóan mutatott rá, nem hagyható figyelmen kívül, miszerint Terhelt10 X. r. vádlott ugyanazon magatartásokat tanúsította, mint a IV. és V. r. által ügyvezetőnek felkért más terheltek (székhely áthelyezés, bankszámla feletti rendelkezési jog megszerzése, ügyélskapu ügyintézés), s az új székhely nem is X. r. vádlott lakóhelyére került, hanem a egyéb érdekelt1 egyéb érdekelt14a illetékessége alá tartozó székhelyszolgáltató címére.

[128] Ugyancsak jelentőséggel bír, hogy a cég35. eladója az az V. r. terhelttel ismeretséget ápoló tanú9 volt, aki a II. tényállási pontban szereplő cég19. is értékesítette, s aki a kapcsolatot Terhelt10 X. r. terhelttel kizárólag a saját büntetőjogi felelősségét e tényállási pontban a korábbiakhoz hasonlóan elismerő Terhelt5 V. r. vádlotton keresztül vette fel. X. r. vádlott emellett arra sem adott magyarázatot, hogy mely okból kérte fel V. r. terheltet közvetítőként, s mely okok miatt döntött a társaság átvételéről, annak gazdasági helyzetéről miként győződött meg.

[129] Az a tény, hogy a cég átvételekor X. r. vádlott egyetlen korábbi működéssel kapcsolatos iratot sem vett át, arra csak később, V. r. vádlott elfogását követően a egyéb érdekelt1 ellenőrzésről kapott értesítés átvételét követően került sor, azt mutatja, hogy ténylegesen nem állt szándékában a társaság további működtetése, s így tisztában kellett lennie azzal is, hogy az átvételre nem legális tevékenység végzése érdekében kerül sor.

[130] Az az állítás, hogy V. r. vádlottnak csak a jelszó módosítása érdekében küldte meg és adott engedélyt hozzáférésre a céges ügyfélkaput illetően, minden alapot nélkülöz, ennek indokát, mármint, hogy erre személyesen miért nem tudott sort keríteni, s miért Terhelt5 V.r. vádlottat kérte meg, nem adta.

[131] Az sem foghat helyt, hogy nem volt oka ezt követően a céges ügyfélkapuba történő belépésnek, mert nem végzett tevékenységet, s így a valótlan bevallás benyújtásáról nem szerzett tudomást, hiszen a cégátvételre a 2012. IV. negyedévi ÁFA bevallás benyújtására nyitva álló határidő letelte előtt került sor.

[132] Ily módon a céges ügyfélkapu intézése, valamint a felhasználónév, belépési jelszó, úgyszintén e-mail címének és belépési jelszavának, telefonszámának V. r. vádlott részére történt átadása csak arra a következtetés levonására adhat alapot, miszerint tisztában volt azzal, hogy ez kizárólag azt a célt szolgálhatja, hogy ismeretlen személy a társaság nevében valótlan tartalmú adóbevallást nyújtson be. Az átvétel időpontja, az cégátvétellel kapcsolatos intézkedéseinek gyorsasága, és az alapján, hogy ekkor a cég35. a 2012. IV. negyedévi ÁFA bevallását még nem nyújtotta be, azzal is tisztában kellett lennie, hogy a valótlan tartalmú ÁFA bevallás mely időszakra vonatkozott. A cégiratok átvételének elmaradása, s fenti adatok átadása okán fel sem merülhetett az, hogy az átvett adatok birtokában ismeretlen személy jogszerű magatartást fog tanúsítani. A benyújtás napjának és a bevallás tartalmának pontos ismerete ugyanakkor a büntetőjogi felelősség megállapításához nem szükséges.

[133] A rendelkezésre álló tanúvallomása pedig fenti körülményekre semmilyen magyarázattal nem szolgált, s ahogy arra a törvényszék is helyesen utalt, az abban foglaltak egyértelmű cáfolatot nyertek.

[134] A fentiekből tehát más következtetést nem lehet levonni, minthogy Terhelt10 X. r. vádlott tudattartalma kiterjedt arra, miszerint a cégátvétel valótlan tartalmú adóbevallások útján az állami költségvetés megkárosítását, pontosabban vagyoni hátrány okozását célozza. Ezen következtetést a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés során keletkezett alábbi közlemények csak megerősítik, s ezekből az is kitűnik, hogy X. r. vádlott más személyek feladatmegosztáson alapuló közreműködésével is tisztában volt.

[135] A titkos információgyűjtés során keletkezett közlemények közül az alábbiak bírnak jelentőséggel:

[136] Terhelt5 V. r. vádlott tanú53-mal 2013. január 14. napján történt beszélgetése (közleményszám: 01-00833-01), melyben arról érdeklődött, hogy „Lóriban ezen a téren meg lehet-e bízni”, mire azt a választ kapta, hogy „hát úgy kezeli, ahogy azt elmondják neki.” S a beszélgetés Terhelt5 V. r. vádlott azon mondatával zárult, hogy „Csak ennyit akartam kérdezni, mert akkor beszélek vele”. (Időben e beszélgetést követően négy nappal került sor a cégátruházásról szóló dokumentumok aláírására.)

[137] A fenti beszélgetést követően rögtön Terhelt5 V.r. vádlott a cég35. korábbi tulajdonosát tanú9t hívta (közleményszám: 01-00838-01), közölte vele „úgy néz ki, megvan az a személy, akit ki tudok nevezni, úgyhogy szerdáig biztos megvan, én elkérem tőle az adatokat...” S azt is, hozzátette, hogy rákérdez, van-e megye1-ben valami ismeretségük, hogy „hogyan lehetne rágyorsítani”. (A cég35. akkori székhelye pedig a megye1-ben levő település1-ben volt.)

[138] 2013. január 15. napján Terhelt5V.r. vádlott és tanú53 között zajlott beszélgetés (közleményszám: 01-00953-01) során hangzott el az is, miszerint „Lórival megbeszélte mindent, s úgy nézi ki, pénteken már írhatják alá a papírokat”.

[139] A 2013. január 16. napján Terhelt5 V. r. vádlott a székhelyszolgálattól beszélt egy személlyel (közleményszám: 01-00968-01), majd hívta Terhelt10 X. r. vádlottat (közleményszám: 01-00972-01) azzal, hogy a lediktált adatokkal kösse meg a székhelyhasználati szerződést, és mondta neki, hogy „a napokban össze kell futniuk, hogy pénzt is adjon, illetőleg, hogy minél gyorsabban intézzék az ügyet”.

[140] A 2013. január 18. napján tanú9 és Terhelt5 V. r. vádlott közötti beszélgetésben, mely az átírással kapcsolatban történt, elhangzott a cég35. neve. (közleményszám: 01-01169-01).

[141] 2013. január 24. napján Terhelt10 X. r. vádlott hívta Terhelt5 V. r. vádlottat (közleményszám: 01-01487-01) azzal, hogy rákérdezzen, miként halad az ügy, mire V. r. azt válaszolta, hogy legalább egy hónap, mire neki ebből papírja lesz, mert a cégbíróság le van terhelve

[142] A 2013. január 30. napján Terhelt5 V. r. és Terhelt10 X. r. vádlott között lezajlott beszélgetésből (közleményszám: 01-01751-01) az is kitűnik, hogy utóbbi szorult anyagi helyzetben van, s rákérdezett, hogy „mikorra várható pénz”.

[143] A titkos adatszerzés adataiból a következők emelendők ki:

[144] 2013. február 16. napján Terhelt5 V. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak között zajlott beszélgetés (közleményszám: 01-00267-01) során előbbi közölte X. r.-vel, hogy bejegyezték a

céget, „el kellene rohannia az ügyvédhez a papírokért”, s azt is, hogy „sürgősen szükség lenne az ügyfélkapura”, mert azon keresztül kell beadni a bevallást. Azt is mondta neki, hogy általában a könyvelő saját ügyfélkapuján adja be, de itt Terhelt10 nevére kellene, s hogy a jelszót 5 napon belül meg kell változtatni, de „ők mindent megcsinálnak”. Hozzátette még, hogy „egy napjuk van, ha megvannak a papírok, át kell venni a cég bankszámláját, ennyi a dolguk, meg hogy várják a dolgokat”.

[145] 2013. február 18. napján történt telefonbeszélgetés (közleményszám: 01-00339-01) során Terhelt5 V. r. közölte Terhelt10 X. r. vádlottal, hogy amennyiben internet közelben lesz, az ügyfélkaputól jött emailt, benne a jelszóval, továbbítani kellene neki sms-ben, majd aznap Terhelt10 X. r. vádlott azzal hívta vissza Terhelt5 V. r. terheltet (közleményszám: 01-00381-01), hogy lepróbálta-e, mire nevezett azt válaszolta, hogy „nem, ők próbálták le”. (Mármost a cég35. ügyfélkapu jelszavát, amelyről egyébként a korábbi beszélgetés során Terhelt2 II. r. terhelttel egyeztetett).

[146] 2013. február 26. napján (közleményszám: 01-00661-01) Terhelt5 V. r. azzal hívta fel Terhelt10 X. r. vádlottat, hogy minden a helyére került, „ott látják, ahol kell”.

[147] Mindezek adatokból a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által rögzítettektől eltérő következtetést vont Terhelt10 X. r. vádlott tudattartalmára, s ennek megfelelően módosította a tényállás IV. pontját.

[148] Kiemelendő még, hogy bár e közlemények a jogosulatlan ÁFA visszaigénylést célzó valótlan tartalmú adóbevallások benyújtására vonatkozó X. r. vádlotti ismeretet csak megerősítették, ugyanakkor kizárólag ezek szolgáltatnak alapot a más személyek szervezettség jegyeit mutató közreműködésével kapcsolatos tudati tények megállapítására.

[149] Egyebekben a tényállási pontok vagyoni hátrányt érintő módosításai nagyrészt azon alapultak, hogy a korábbi ügyvezetés alatt, azaz a vádlottak tevékenységét megelőzően kimutatott, s a megelőző időszaki adóbevallások adatain alapuló csökkentő tételek összege a vagyoni hátrány meghatározásánál figyelmen kívül maradt, az ugyanis a terhelti magatartásokkal összefüggésben nem állt.

[150] Ezen túlmenően a IV. tényállási pontnál, figyelemmel arra, hogy a hamis tartalmú bevallás benyújtásakor a vádlottak a cég35. könyvelési anyagának, a levonásra jogosító számlák birtokában nem voltak, azok beszerzése iránt nem is intézkedtek, s a bevallásban minden tekintetben eltérő adatokat tüntettek fel, így közömbös, hogy utóbb az ellenőrzés, a büntetőeljárás megindítását, I., II., V. r. vádlottat is érintő nyomozási cselekmények foganatosítása után X. r. vádlott által beszerzett iratok alapján mit állapított meg. A másodfokú bíróság az előbbiekre figyelemmel a hamis tartalmú bevallás adatai alapján rögzítette, hogy a vádlottak szándéka mely összegű vagyoni hátrány okozására irányult.

[151] Mindez egyébként az adólevonás levonás jogának és adófizetés kötelezettségének eltérő jogi természetéből is fakad. Az adólevonás joga alanyi jog, annak gyakorlása – a feltételek fennállása esetén – kizárólag az adózó döntésén alapul, és nem tehető függővé pl.

attól, hogy a számlát kibocsátó adóalany adóbevallási vagy fizetési kötelezettségének eleget tesz-e. Meg kell azonban felelnie – ahogy arra több közzétett eseti döntés (pl.: EBH.2016.K.33) már rámutatott – az adólevonási jog gyakorlásához szükséges alanyi és tárgyi feltételeknek, rendelkeznie kell adóalanyisággal, számlával és megfelelő nyilvántartásokkal, melyekből az adólevonási jog gyakorlásának alapját képező körülmények, az érintett időszak és összeg megállapítható, ellenőrizhető. A hatályos ÁFA tv. 127. § (1) bekezdés a) pontjában írt, az ügylet teljesítését igazoló számla hitelessége, mint az adólevonási jog tárgyi feltételének megléte ugyanis kizárólag a kapcsolódó könyvek, nyilvántartások adatai alapján igazolható (ellenőrizhető), s azok vezetésére vonatkozó kötelezettséget a számviteli törvény, de az ÁFA tv. 179. § és 180. §-ában foglalt rendelkezések külön is nevesítik.

[152] Ezen túlmenően a rendbeliséget érintő megváltozott minősítés okán szükséges volt a tényállások végén a vagyoni hátrányt és annak megtérülésére vonatkozó adatokat összesítve is feltüntetni.

[153] III. r. vádlott védőjének fellebbezés indoklására figyelemmel még szükséges megjegyezni, hogy a vagyoneklobzás biztosítása céljából zár alá vett összeg kár megtérítésként nem vehető figyelembe. (Ez nyilvánvalóan következik abból is, hogy amennyiben az önkéntes teljesítés mértéke a vagyoneklobzás alapját képező, bűncselekménnyel összefüggő vagyongyarapodás összegét meghaladja, úgy vagyoneklobzásnak nincs helye, s ez az ennek biztosítására szolgáló zár alá vétel feloldását is szükségszerűen maga után vonja.)

[154] Az ítéltábla emellett a III. tényállási pontban két esetben is észlelte, hogy a szövegből mondatrészek kimaradtak, ezért azt értelemszerűen pótolni kellett.

[155] A fellebbviteli főügyészégi átiratban írtakra figyelemmel megjegyzendő, hogy a cég19. megszűnésével kapcsolatos adatok megjelölése szükségtelen volt, miután azok az elsőfokú ítélet II. tényállási pontjának utolsó bekezdésében már szerepeltek.

[156] A korrupciós bűncselekmény tekintetében az elsőfokú bíróság teljeskörűen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen okból fogadott vagy vetett el, s logikus, példaértékű érvelésével az ítéltábla mindenben egyetértett. A törvényszék alappal tulajdonított jelentőséget a céгатруházásokat követő azonos, ismétlődő intézkedéseknek, annak, hogy I.r. vádlott társaival olyan kapcsolatban, mely alapján előny ígérete nélkül, az egzisztenciáját kockára tevő cselekmények elkövetésére készítette volna, nem volt, továbbá annak, hogy az egyébként ellentétes vallomásaik alapján kapott részesedésük a megszerzett teljes összeget semmiképpen sem fedezte, valamint Terhelt4 IV. r. és Terhelt2 II. r. vádlott ezzel kapcsolatos vallomásának. Osztotta az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek a lehallgatási anyag nyolc idézett beszélgetésének magyarázatával kapcsolatos okfejtését is.

[157] Arra is szükséges rámutatni, hogy Terhelt1 I. r. vádlott tevékenysége, mely a költségvetési csalás bűnsegédi bűnrészségét megalapozta, egyúttal a korrupciós cselekmény megállapításának alapjául is szolgált. Nem vitatottak azon ítéleti tényállítások, melyek I. r. vádlott konkrét tevékenységével kapcsolatosak: az adónyilvántartásban az érintett céget

hányszor ellenőrizte, annak eredménye alapján milyen tájékoztatást adott II. r. terheltnek, s vele, illetőleg III. r. vádlottal a sikeres adóvisszaigénylés érdekében még miről egyeztetett. Ugyancsak az okirati bizonyítékokon alapulnak azon megállapítások, melyek a kiutalás előtti ellenőrzés lefolytatására, annak szignálására, a revizorok kijelölésére stb. vonatkoztak.

[158] A fentiek tekintetében tehát a bizonyítékok között mérlegelést igénylő eltérés nem volt.

[159] Ezen túlmenően a törvényszék példamutató részletességgel és kifogástalanul indokolta azon következtetését is, miszerint I. r. vádlott kötelességszegő magatartását a jogtalanul visszaigényelt összegből történő részesedése reményében fejtette ki. Ez az elsőbírői okfejtés valamennyi védői felvetésre meggyőző cáfolatot adott, azok megismétlése szükségtelen. Ugyanakkor a védői fellebbezés indoklásokban foglaltakra az ítéltábla a következőket hangsúlyozza:

[160] Nem helytálló azon érvelés, hogy az e körben az elsőfokú ítéletben idézett közlemények tartalmának más magyarázata is lehetséges, ugyanis ilyennel egyik vádlott sem szolgált. Az az I. r. terhelti állítás például, miszerint törvényes ügyletről beszéltek ily módon, meggyőző magyarázatnak nem tekinthető, már csak azért sem, mert az leplezett beszélgetést, „virágnyelv” használatát nem igényelte volna.

[161] Az I. r. védő által hivatkozott tanúvallomások részletesebb elemzése is szükségtelen volt, ezen tanúvallomások által igazolt adatokkal ellentétes megállapítások az elsőfokú ítéletben nem szerepeltek. Nem tényyszerű tehát az arra történt hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, miszerint I. r. terhelt, mint osztályvezető, a visszaigényelt összeg nagysága okán a kiutalást nem engedélyezhette.

[162] Ez kétségtelen, ugyanakkor az a tény, hogy a terhelték költséget és időt nem kímélve intézkedtek valamennyi érintett cég székhelyének a egyéb érdekeltl egyéb érdekeltl^{14a} illetékességi területére történő áthelyezéséről, egyértelműen azt mutatja, hogy Terheltl I. r. vádlott szerepe elhanyagolhatónak semmiképpen sem mondható, s egyben cáfolja azon állításokat is, miszerint befolyásolásának nem volt értelme. Ahogy arra az elsőbírői indoklás is kitért, a kedvező döntés meghozatalához nem feltétlenül szükséges a döntéshozó közvetlen befolyásolása, adott esetben az ellenőrzések tapasztalatai, a nyilvántartásokból a „megfelelő” cég kiválasztása, a bevallások benyújtásával, tartalmával kapcsolatos tájékoztatás, és úgyszintén az ellenőrzés során csatolandó okiratokról történt egyeztetés, valamint az ellenőrzést lefolytató revizorok – nyilvánvalóan a beosztottak munkavégzési gyakorlatának ismeretében történő – kiválasztása is kellően biztosíthatta a vádlottak számára kedvező, azaz a jogosulatlan ÁFA visszaigénylés összegének kiutalását engedélyező döntés meghozatalát.

[163] A kötelességszegés megállapítása az adott ügyben nem függ az ÁFA visszaigénylés összegének kiutalását jóváhagyó döntés meghozatalában való érdemi részvételtől. S ahogy azt az elsőfokú ítélet 40. oldal utolsó bekezdése helytállóan tartalmazza, I. r. vádlott kötelességszegést megvalósító tevékenysége sem pusztán a védelem által elbagatellizált bevallás térkép aláírására terjedt ki, az időben a kiutalás előtti ellenőrzés lefolytatását megelőzte, s jóval szélesebb körű volt.

[164] A konkrét, köteleességszegésként értékelhető I. r. terhelti magatartásokat a tényállás teljeskörűen tartalmazta, ugyanakkor a jogszabályi háttér igen hiányosan került rögzítésre, ezért annak kiegészítése mindenképpen indokolt volt. S miután nem tényállítást, hanem jogszabálysöveget érintett, a tényállás ezirányú korrekciója mind az első-, mind a másodfokú eljárásban a vádelv sérelme nélkül elvégezhető. A bizonyítandó tények, azaz a vádlotti cselekvőségek és annak körülményei az elsőfokú ítéleti (és vádirati) tényállásban a szükséges részletességgel szerepeltek, ezzel szemben nem bizonyítási kérdés, hogy e magatartásokkal összefüggésben milyen a hivatalos személy kötelezettségeit leíró jogszabályi rendelkezések léteznek.

[165] A másodfokú bíróság által e körben tett kiegészítések csak jogszabályi szövegek, s nem kérdőjelezhető meg, hogy a hivatkozott rendelkezések Terhelt1 I. r. terheltre, mint a egyéb érdekelt1 egyéb érdekelt14ának egyik ÁFA kiutalás előtti ellenőrzését végző osztályát vezető kormánytisztviselőre vonatkoztak.

[166] Az adótitok megtartására és az adónyilvántartásokban történő keresések célhoz kötöttségére vonatkozó előírások több normában, már törvény szintjén is megjelentek, s főként erre tekintettel nyertek értelmet a tényállás I/C. pontjában írtak. Amellett, hogy ezek a bünszövetség megállapításának feltételeihez adalékul szolgáltak, I. r. vádlott vonatkozásában az adóhatóság nyilvántartásaiban történt jogosulatlan lekérdezés és tájékoztatás okán a korrupciós cselekmény törvényi tényállásába illeszkedő magatartást is tartalmazott.

[167] A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi XCL. törvény kizárásra és az azzal kapcsolatos bejelentési kötelezettségre vonatkozó idézett rendelkezéseivel kapcsolatban magyarázatot igényel az ügy elintézésében való részvétel fogalma. A döntés meghozatala csak a végső mozzanata a hatósági eljárásnak, az ügy elintézése ennél jóval szélesebb fogalom, még az ügyintéző közvetlen felettese is bevonható e körbe, akkor is, ha nem ő a kiadmányozási jogkörrel rendelkező vezető, vélelmezhető ugyanis, hogy az ügy elintézésére közvetlen vagy legalább közvetett befolyással rendelkezik. E befolyás pedig az ellenőrzést lefolytató revizorok kijelöléséről, s a velük az ügyről informális konzultációt folytató I. r. vádlott esetében nem kérdőjelezhető meg. A részvételi tilalom fennállására vonatkozó bejelentési kötelezettség Terhelt1 I. r. vádlottat terhelte, annak oly módon is eleget tudott volna tenni, hogy az számára „önfeljelentést” ne jelentsen. E relatív kizárási ok bejelentésére vonatkozó kötelezettség megszegése eredményezte ugyanakkor azt, hogy az általa vezetett osztályra szignált ügyekben a revizorok kijelöléséről ő gondoskodott, s velük az ügyekről „informális” egyeztetést folytatott.

[168] Megjegyzendő egyébként, hogy az I. r. vádlott azon állítása, miszerint a cselekményt részben annak reményében valósította meg, hogy III. r. vádlott könyvelő irodájában munkát kap, már önmagában kizárja azon védekezés helytállóságát, miszerint jogtalan előnyyszerzés fel sem merült benne. A jövőbeni munka ígérete ugyanis a jogtalan előny fogalmát (mely vagyoni és személyes jellegű egyaránt lehet) szintén kimeríti. Ugyanakkor ezen állítások cáfolják Terhelt3 III. r. vádlott azon védekezését, miszerint ő tevőlegesen előny ígéretében nem vett részt, arról nem tudott.

[169] Az elsőfokú bíróság pontosan sorolta fel azon körülményeket, melyek erről való tudomását, sőt az előny ígéretében való közös megállapodást alátámasztják. A terheltek közötti feladatmegosztás és III. r. vádlott ebben betöltött szerepe alapján nem vonható kétségbe azon megállapítás helytállósága, miszerint a jogtalan ÁFA visszaigénylésből való részesedés ígérete nem csupán II. r. vádlott döntésének eredménye. Ezt, valamint azt szem előtt tartva, miszerint a részesedésre vonatkozó ígéret ismeretében tartotta I. r. vádlottal a kapcsolatot, s folytatott egyeztetéseket olyan kérdésekben, melyek I. r. vádlott hivatali kötelességeinek megszegésére irányultak, nincs jelentősége a büntetőjogi felelősség megállapíthatósága szempontjából annak, hogy az előny átadásában személyesen nem működött közre.

[170] Terhelt2 II. r. vádlott esetében a korrupciós cselekménnyel kapcsolatos elsőbírői megállapítások a Terhelt1 I. r. vádlottól lefoglalt SIM kártyán található II. r. vádlottal történt üzenetváltások, a titkos információgyűjtés elsőfokú ítélet 44-48. oldalán citált adatai és vallomása alapján nem cáfolhatók, hiszen ahogy arra a törvényszék helyesen mutatott rá, ezek igazolják azt is, hogy Terhelt2 II. r. vádlott volt az, aki személyesen az ÁFA visszaigénylés kiutalt összegeiből az ígért részesedést átadta, illetve erről vele többször egyeztetett.

[171] A fentiek szerint irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság következtetései a büntetőjogi felelősség kérdésében maradéktalanul okszerűek voltak Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott tekintetében, s esetükben helytálló érvek alapján, kifogástalanul döntött az elbíráláskori büntető törvény alkalmazásáról is, a cselekmények minősítésével azonban az ítéltábla nem mindenben értett egyet.

[172] Miután I., II., III., IV., V., VI., VIII. r. terhelt vonatkozásában az alkalmazandó büntető törvény megválasztását alapvetően befolyásolta, a másodfokú bíróságnak mindenekelőtt foglalkoznia kellett az ügyészség bünszervezetben elkövetés megállapítását célzó fellebbezésének érveivel.

[173] Az ítéltábla ezzel összefüggésben maradéktalanul osztotta az elsőfokú ítéletben írtakat. Pusztán egy bűncselekmény is megalapozhatja a bünszervezet megállapítását, elvárás azonban, hogy a fogalmi ismérveit megalapozó tények ítéleti bizonyossággal megállapíthatók legyenek. A rögzített tényállás alapján az elkövetéskori 1978. évi IV. törvény 137. § 8. pontjában írt bünszervezet valamennyi ismérve teljesült. Az elkövetési időszakra, a részecselekmények számára, valamint arra figyelemmel, hogy további, még csak előkészületei szakig jutott cselekményekre is merült fel adat, a hosszabb időre szervezettség, az érintett vádlottak száma alapján a három vagy háromnál több személy részvétele, illetőleg a költségvetést károsító bűncselekmények büntetési tétele okán az ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények elkövetésére irányuló szándék nem kérdéses. Az összehangolt működésre pedig a fejlett feladatmegosztásból, a telefonos kommunikáció során használt kódnyelvből, a nyereség tervszerű elosztásából ugyancsak aggálytalanul vonható következtetés.

[174] A Kúria a főügyészi átiratban hivatkozott Bhar.III.571/2019/41. számú határozatában írt értelmezése a bünszervezet kapcsán valóban nem kívánja meg a résztvevők hierarchiában való elhelyezkedését, ekként elegendő volna annak ténye, hogy valamely

elkövető szervezői, koordináló vagy irányítói, míg mások irányított szerepben jártak el, és az sem lehet kétséges, hogy az I., II., III., IV., V. és VIII. r. vádlottak egymással szoros együttműködésben, a bűncselekmény lelepleződésének elkerülése érdekében különféle módszereket (pl. a beszélgetések során a valóságos cselekvésükre utaló kompromittáló kifejezések szándékos elhallgatása, megkerülése) alkalmaztak, a feladatokat egymás között felosztották és ebből adódóan a csoportban voltak koordináló, szervező és az útmutatásoknak megfelelően cselekvő személyek. Ennek ellenére az elbíráláskori büntető törvény alapján, a csoport hierarchikus felépítésének hiányában a másodfokú bíróság sem találta megállapíthatónak a bűnszervezetben elkövetést.

[175] Az összehangolt működésre vonatkozó korábbi joggyakorlat nem feltételezte sem az elkövetők személyes ismeretségét, sem pedig a bűnszervezet belüli hierarchikus kapcsolatot. Ezek nem voltak elemei a bűnszervezet 2001-ben meghatározott fogalmának. A jogalkotó ezt az értelmezési gyakorlatot nem találta megfelelőnek, sőt – a törvényhez fűzött miniszteri indokolásban – egyenesen törvényrontónak minősítette. A jogalkotó álláspontja szerint a bíróságok túlzottan alacsony követelményeket támasztottak a bűnszervezet belüli együttműködés milyenségével kapcsolatban, ezáltal a fogalmat kiterjesztették, a bűnszövetség kategóriáját [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont] pedig kiüresítették. Ezen joggyakorlat megváltoztatása, a bűnszervezet és a bűnszövetség társas bűnelkövetési alakzatainak pontosabb elhatárolhatósága érdekében módosította a jogalkotó a Btk.-t 2019. július 10-i hatállyal, mely jelentősebb változást eredményezett a fogalmi elemek körében. A hierarchikus szervezettség többlet fogalmi elemként került be a törvénybe, az összehangolt működést pedig a konspiratív működés váltotta fel. A Btk.-hoz fűzött kommentár leszögezi: „Az indokolás kiemeli, hogy a konspiráció szóhasználat kifejezett eltérést követel meg az összehangoltságra vonatkozó korábbi egyszerűsítő értelmezéstől. Így a 4/2005. Büntető jogegységi határozatnak az összehangoltságra mint objektív fogalmi elemre vonatkozó értelmezése felülvizsgálandó, a törvényi szóhasználat cseréjére figyelemmel automatikusan a jövőben már nem irányadó. A bíróságoknak a konspiratív elkövetést kell újra értelmezniük. Tekintettel arra, hogy a bűnszervezet fogalmi elemeinek változása a fogalom hatókörének szűküléséhez vezet, 2019. július 10. napjától az új fogalom visszaható hatályú alkalmazása szükséges (erre példaként lásd a Pécsi Ítéltábla Bf.III.19/2019/20. határozatát, amely a hierarchikus szervezettség hiányát állapította meg, és a folyamatban lévő ügyben a bűnszervezet megállapítását a módosult törvényi fogalom visszaható hatályú alkalmazásával kizárta).” [Wolters-Kluwer Jogtár Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez]

[176] A 2019. évi LXVI. törvény indokolása értelmében a hierarchikus felépítésben az alá-fölérendelt döntési, végrehajtási szintek elkülöníthetők egymástól, a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van. A konspiratív működés jellemzői az elkövetők közötti koordináció, a lebukás megelőzése érdekében tett lépések, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztása és a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűsége.

[177] Ehhez képest a jelen ügyben a konspiratív működés jellemzőinek megfigyelhetőségét elkövetői magatartások kivétel nélkül tetten érhetők, azok a tényállásban rögzítésre kerültek.

[178] Ennél részletesebb vizsgálatot, elemzést igényelt ugyanakkor a hierarchikus felépítés megléte, mégpedig arra is figyelemmel, hogy az elkövetés feladatmegosztáson

alapuló tervszerűsége, és az ebből adódó eltérő cselekvőség a konspirációs működés és nem a hierarchikus felépítés ismertetőjegye. A csoporton belüli alá- fölérendeltségi viszonyoknak tehát önmagában a csoport vertikális felépítéséből kell fakadnia, tekintet nélkül az eltérő kompetenciából, a vállalt feladat jellegéből szükségszerűen adódó eltérésekre. Minden fejlett feladatmegosztáson alapuló csoport sajátja, hogy a feladatok egymásra épülnek, s így a megfelelő végrehajtás a hozzá kapcsolódó, azt megelőző feladat végrehajtójától iránymutatást igényel, ez azonban nem jelenti a csoport hierarchikus felépítését. Ezt a jogértelmezést támasztja alá egyébként a Palermói Egyezmény főügyészi indítványban hivatkozott szövege is, mely szerint a bűnszervezet nem követeli meg azt sem, hogy tagjainak szerepét pontosan meghatározzák. Ez ugyanis azt mutatja, hogy bűnszervezetnél az irányító és irányított szerepkörök a bűnözői csoport felépítéséből fakadnak, s nem állnak összefüggésben a csoport tagjai által önként vállalt és elvégzett feladattal.

[179] Ezek alapján vizsgálva I., II., III., IV., V. és VIII. r. vádlottak magatartását, az elsőfokú ítélet helyesen fejtette ki, hogy az egyes szintek nem a csoporton belüli hierarchia, hanem az önként vállalt feladatok miatt különültek el. (Pl.: I. r. vádlott, mint a egyéb érdekeltl-nál dolgozó kormánytisztviselő csak az adónyilvántartásban szereplő adatokkal, az adóbevallás benyújtásával, az adó-visszaigényléssel kapcsolatos kérdésekben nyújtott tájékoztatást, segítséget, IV. és V. r. vádlottak is azért szorultak rá II. és III. r. vádlott iránymutatására, mert kizárólag az ügyvezetőként fellépő személyek beszervezését, és az általuk végzett feladatok koordinálását vállalták.) Fel sem merül, hogy bármely vádlottnak a vállalt feladatán túl utasítási, döntési vagy ezzel szemben utasított, irányított szerepköre lett volna a csoporton belül. Mindez egyébként a vagyoni hátrány elosztásának módjából, az ezzel kapcsolatos konszenzusból és abból is kitűnik, hogy részesedésének levonásáról IV., V. r. vádlott saját maga rendelkezett.

[180] Mindezekre figyelemmel tehát fenti vádlottak tekintetében a Btk. 2. §-a alapján helyesen döntött a törvényszék az elbíráláskori büntető törvény alkalmazásáról, s ezen döntést, VI., VII. IX. r. vádlott esetében a feltételes szabadságra és a pénzbüntetés egy napi tétel összegére vonatkozó kedvezőbb elbíráláskori rendelkezések ugyancsak megalapozták.

[181] A cselekmények minősítését illetően elsőként azt kell leszögezni, hogy a törvényszék helyesen járt el amikor az egyes vádlottak cselekményét költségvetési csalás büntettként értékelte azzal, az eltéréssel, hogy az ítéltábla álláspontja szerint valamennyi részecselekménynél a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjának első, más tévedésbe ejtésével fordulata, és nem a hamis nyilatkozattétellel útján történő harmadik fordulata valósult meg. Ez utóbbi felrovásának csak akkor van helye, amennyiben a vagyoni hátrány bekövetkezése önmagában a hamis nyilatkozattétel eredménye, mint például ellenőrzés nélküli önbevallásnál, amennyiben a jogosulatlanul levonásba helyezett számlák ÁFA tartalma visszaigénylői pozíciót nem eredményez. Ellenkező esetben ugyanis a vagyoni hátrány bekövetkezéséhez kivétel nélkül az adóhatóság, pontosabban annak döntési kompetenciával rendelkező, megtevesztett dolgozója részéről a kiutalást engedélyező döntés meghozatala szükséges.

[182] A másodfokú bíróság emellett nem értett egyet az elsőfokú ítélet egyes elkövetői alakzatok és ezáltal a költségvetési csalás rendbelisége tekintetében kifejtett okfejtésével,

mely a törvény szövegével ellentétesen hagyta figyelmen kívül a III. r. vádlott törvényi tényállás keretein belüli cselekvőségét.

[183] Az első vizsgálandó kérdés nyilvánvalóan az, hogy ki a költségvetési csalás tette, s ebben az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a másodfokú bíróság nem osztotta. A költségvetési csalásnak ugyanis nincs speciális alanya, vagyis – elvileg – bárki elkövetheti, aki az adófizetési kötelezettség vagy költségvetésből származó pénzeszköz tekintetében megtévesztő magatartást tanúsít. Csupán annak a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjának tények elhallgatására vonatkozó alakzata tekintetében áll fenn korlátozás, de ez esetben sem a költségvetési csalás bűncselekmény speciális ismérvei, hanem az elkövetési magatartás mulasztásos jellege miatt akként, hogy a tények szándékos elhallgatása miatti felelősségre vonást azon személyekre korlátozza, akit az adott tényállásban meghatározott tények közlésével kapcsolatos kötelezettség terhel.

[184] A költségvetési csalás bűncselekményének eltérő törvényi tényállási elemei miatt a 2012. január 1. napját megelőzően hatályos Btk. -ban szereplő adócsalás bűncselekményével való azonosság nem áll fenn, így nem tekinthető irányadónak a BH2013.200., BH2010.290, BH2017.139 eseti döntésekben közétett, kifejezetten az adócsalás tekintetében kifejtett értelmezés, mely szerint a bűncselekményt tettesként csak olyan személy követheti el, akit az adott – tényállásban meghatározott – kötelezettség terhel, valamint olyan személy, aki a pénzeszköz (támogatás) vonatkozásában címzett, illetve jogosult. Ezzel egyidejűleg ugyanis abban is egységes volt a joggyakorlat, hogy a 2012. január 1. napját megelőző törvényi szabályozás szerint csalás büntetét megvalósító jogtalan visszaigénylés során (mely az elkövetéskor és jelenleg is hatályos Btk. szerint már szintén költségvetési csalásként értékelendő), amennyiben az elkövetők a cégek nevében tényleges gazdasági tevékenységet nem folytattak, s egyedüli céljuk jogtalan visszaigénylés útján bevétel elérése volt, a rendbeliség jogalanyok szerinti elhatárolása törvénysértő, s ez esetben a cégjegyzék szerinti ügyvezetői tisztség (törvényi tényállásszerű elkövetési magatartás hiányában) tettesi felelősségrevonást még a bevallás valótlan tartalmára vonatkozó tudattartalom esetében sem eredményezhet.

[185] A bírói gyakorlatot a tettesség megállapítása tekintetében orientáló fentebbi értelmezés körében megjelent eseti döntések egyébként sem mondták ki, nem is mondhatták ki a törvényt lerontva, hogy a tettes kizárólag a gazdasági társaság ügyvezetője lehet, s így nem a törvényi szabályozást kívánták leszűkíteni egy speciális elkövetői körre.

[186] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a ma már minden gazdasági társaságot terhelő elektronikus kapcsolattartás, és a bevallások kizárólagosan e-úton (ma már a cégkapun keresztül) történő előterjesztésének kötelezettsége az elkövetői alakzatoknak ehhez történő igazítását igényli (miként egyébként az elkövetés helye is, minthogy az adóbevallás címzettje, és az adóbevallás beérkezésének fizikai helyszíne – azaz az adott szerver – akár térben eltérhet egymástól, a bevallás beérkezését pedig egy helyhez nem köthető központi kézbesítési rendszer automatikusan igazolja vissza, és az a megfelelő elektronikus jel/kód alapján jut el az eljárni jogosult és köteles hatósághoz automatikusan, emberi beavatkozás nélkül. Ez azonban a jelen ügyben nem volt vizsgálandó kérdés). Ilyen eljárási környezetben ugyanis (amely a jelen ügyben már érvényesült) tipikusan nem az ügyvezető gondoskodik a valótlan adóbevallásról, az gyakorlatilag tőle semmilyen közreműködést nem igényel, ugyanakkor büntetőjogi megközelítésből nyilvánvalóan felel e bevallás valótlanágáért, ha

arról tudott. Annak sem volt semmilyen jelentősége a bűncselekmény elkövetőire nézve, hogy kinek az ügyfélkapu azonosítóját használták a bevallás beküldése során, ez ugyanis mindössze technikai kérdés, a büntetőjogi felelősség alapját nem ez, hanem az képezi, hogy ki készítette el általa is tudottan, valótlan tartalommal a bevallást, és ki volt az, aki ily módon az előterjesztését elrendelte (e tekintetben érdemi befolyása volt).

[187] Jelen ügyben a VI., VII., IX., X. r. vádlottak az átvett cégeket ténylegesen nem működtették, s bár az „ügyvezetői” ténykedésük kivétel nélkül a jogosulatlan ÁFA visszaigénylését célozta, a bevallás tartalmi elemeinek (visszaigényelendő összeg) meghatározása, a benyújtás módja, időpontja nem az ő döntésük eredménye volt, a költségvetési csalás törvényi tényállási elemeinek megvalósítását megelőző, azon kívül eső magatartásaik (székhely áthelyezése, ügyfélkód kiváltása, átadása stb.) tehát tettesi felelősségrevonást önmagában nem eredményezhettek, azok a bevallás adatainak valótlanosságára vonatkozó tudattartalmuk miatt bűnsegédi bűnrészesség megállapítására lehetnek alkalmasak. Értelemszerűen amennyiben ezen ügyvezetőként bejegyzett személyek a bevallás benyújtását követően a kiutalás előtti ellenőrzés során személyes közreműködésükkel, valótlan okiratok benyújtásával (VI., VII. r. vádlott) a törvényi tényállás keretei közé léptek, s megtévesztő magatartást gyakoroltak, úgy már tettesi/társtettesi elkövetői alakzat róható terhükre. Ez utóbbi magatartás, s végképp nem a jogtalan visszaigénylés érdekében vállalt ügyvezetői tisztség más elkövető törvényi tényállási elemét megvalósító cselekvőségét nem annulálhatja, s nem eredményezheti annak törvénysértő részesi megítélését.

[188] Csak a teljesség igénye érdekében jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság jogi álláspontja a IV. tényállási pont tekintetében nem is követhető, hiszen Terhelt10 X. r. vádlottat, mint a cég35. ügyvezetőjét felmentette, ennek ellenére I., II., V. r. és a hamis tartalmú bevallást elkészítő és benyújtó III. r. vádlottnak is csupán részesi felelősségét állapította meg, míg a jogi indokolásban ezzel ellentétesen V. r. terhelt közvetett tettességi minősítésére utalt. Ez utóbbi azonban nyilvánvalóan téves, mert X. r. terhelt törvényi tényállási elemét nem valósította meg, míg a bevallást elkészítő és benyújtó III. r. terhelnél tévedés és más büntethetőséget kizáró ok nem állt fenn.

[189] Mindezekre figyelemmel Terhelt3 III. r. vádlott az I., II., III., IV. tényállási pontban egyaránt a költségvetési csalás büntetvényének tettesi (társtettesi) minősítését megalapozó magatartást fejtett ki, így esetében és a részesek tekintetében sem volt akadálya a törvényi egységbe foglalásnak (EH 2019.B.6., BH2015.296., BH 2015.178).

[190] A törvényi egységet alkotó cselekmények egységes minősítést vonnak maguk után az elkövetői és elkövetési alakzat tekintetében. Előbbinél tehát a súlyosabb a Btk. 13. § (3) bekezdése szerinti társtettesség róható III. r. vádlott terhére annak ellenére, hogy a III. és IV. tényállási pont tekintetében a költségvetést károsító cselekményt tettesként valósította. S úgyszintén ezen részecselekmények kísérleti szakban rekedése ellenére befejezett cselekményért felel (I., II. és V. r. vádlotthoz hasonlóan), miután a befejezett részecselekmények folytán okozott vagyoni hátrány a minősítéshez szükséges 50 millió forint feletti összeget elérte, sőt meghaladta. Az egyes részecselekmények kísérleti szakban rekedése a büntetés kiszabása során volt figyelembe vehető.

[191] Ezen bűncselekményt, értelemszerűen az általuk megvalósított cselekvőséget, részcselekményt, közreműködést szem előtt tartva, az „ügyvezetők” közül Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlott, akik a kiutalás előtti ellenőrzés során az ellenőrzést lefolytató revizorok előtt maguk is nyilatkoztak és csatoltak a valótlan tartalmú bevallásban megjelölt jogtalan visszaigénylés összegének kiutalása érdekében III. r. terhelt által készített hamis okiratokat, társtettesként, míg Terhelt9 IX. r. vádlott a Btk. 14. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédként valósította meg. Nem volt akadálya a társtettesi felelősségre vonásnak az sem, hogy VI. és VII. r. vádlottak is csak egyes részcselekményeknél működtek közre, a társtettesek magatartásának ugyanis azonos törvényi (alap)tényállásba kell illeszkednie, ezen belül azonban az egyes társtettesek cselekményének minősítése már eltérhet egymástól.

[192] Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a bűnsegédi alakzat megállapítása helyes, Terhelt4 IV.r. és Terhelt5 V. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlott vonatkozásában, annak ellenére, hogy VI., VII., IX., X. r. vádlottakat ők bírták rá a részvételre, III. r. terheltnek a bűncselekmény megvalósítása szempontjából meghatározó, tőlük független magatartása folytán mindez a felbujtókénti elkövetés felrovására alapot nem adott, helyesen bűnsegédi bűnrészességért felelnek.

[193] A minősítő körülmények kapcsán a törvényszék a bünszövetségben történt elkövetést [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont] helyesen róta fel Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottnak, s ezzel kapcsolatos indokolása is teljes. A bűncselekmények szervezett elkövetésében való megállapodásra következtetés vonható az ismétlődő elkövetési magatartásokból, a több szintű feladatmegosztásból, a telefonos egyeztetésből, a haszon megosztásából. (IV. számú Büntető Elvi Döntés a bünszövetségről). A bünszövetség keretében tanúsított elkövetői magatartás lehet bűnsegédi is, s nem zárja ki annak megállapítását az sem, hogy az elkövetők által eltervezett (megvalósított) két vagy több cselekmény törvényi egységet alkot (BH2015.215). A másodfokú bíróság egytértett az arra vonatkozó érveléssel is, hogy Terhelt9 IX. r. vádlott esetében, figyelemmel arra, hogy a cég34. tényleges irányítója VIII. r. vádlott volt, s rá vonatkozó terhelő adat a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés anyagaiból sem állt rendelkezésre, az egy kísérleti szakig jutott részcselekményben való részvétel a szervezett elkövetésben való megállapodást, az erre vonatkozó ismeretet kétséget kizáróan nem igazolta.

[194] Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a megváltozott tettesi/társtettesi minősítés okán, továbbá a költségvetést károsító bűncselekményt bűnsegédként elkövető Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. vádlottaknál nem volt akadálya az üzletszerűség [Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pont], mint minősítő körülmény megállapításának sem (3/2011. Büntető Jogegységi Határozat), erre a részcelkemének száma, az elkövetés azonos módja, a vagyoni hátrány jelentősebb összege és az annak elosztására vonatkozó megállapodás kellő alapot adott.

[195] A Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottat érintő korrupciós cselekmény(ek) minősítésével és azzal kapcsolatos jogi indokolással a másodfokú bíróság mindenben egytértett. A védelem a büntetőjogi felelősség megállapítását e

bűncselekménynél lényegében az irányadó tényállást, s az elsőfokú bíróság erre vonatkozó logikus, helytálló indokolását támadva vitatta, így a felmentést célzó fellebbezések nem vezethettek eredményre.

[196] I. r. vádlott költségvetést károsító bűncselekményhez nyújtott bűnsegédi és hivatali kötelezettségszegő magatartásának azonossága folytán fel sem merülhet, hogy a részesedést kizárólag a költségvetési csalásban való közreműködésért kapta, s az ígért, kapott vagyoni előny ne közvetlenül a kötelezettségszegő magatartásból fakadt volna.

[197] Az I. r. vádlott egyéb érdekelt1-nál betöltött osztályvezetői pozíciójából a Btk. 294. § (2) bekezdés szerinti minősített eset, azaz a vezető beosztású hivatalos személy általi elkövetés egyértelműen következik. Ilyennek kell tekinteni ugyanis a hivatalos személyt, aki egységet, csoportot, osztályt vezetve, másokat irányítva vesz részt a hivatal feladatainak ellátásában (BH2017.213).

[198] A jogszabályi háttér, a kötelezettségszegéssel érintett jogszabályi rendelkezések kiegészítése folytán alappal nem támadható a Btk. 294. § (3) bekezdés aa) alpontjában foglalt minősítő körülmény sem, s ahogy a költségvetési csalás kapcsán, úgy a hivatali vesztegetés elfogadása tekintetében is irányadóak a bünszövetség és az üzletszerű elkövetés megállapítását megalapozó alanyi és tárgyi ismérvek.

[199] A folytatólagosság megállapításának is fennálltak a feltételei, miután a folyamatosan fennálló kapcsolatban azonos személy(ek)től többször fogadott el előnyt az I. r. vádlott.

[200] Az azonos hivatalos személy részére a hivatali kötelesség ismétlődő megszegéséért többször ígért vagyoni előny okán a II. r. és III. r. vádlott terhén megállapított Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés I. fordulatába illeszkedő magtartások folytatólagosság törvényi egységébe foglalása is helyes volt, s ugyanígy nem kifogásolható a [169]-[170] bekezdésben írtakra is figyelemmel a társtettesi elkövetői alakzat megállapítása.

[201] A közbizalom elleni bűncselekmények minősítése csak az elkövetői alakzat tekintetében szorult pontosításra III., IV., V., VIII. és IX. r. vádlott tekintetében. III. r. esetében azért, mert az általa készített hamis tartalmú bevallás elektronikus úton történő benyújtásával a hamis magánokirat felhasználása tettesi alakzatát követte el, s ez az I. és II. tényállási pontban az elkövetői kör azonossága és az azonos jogviszony miatt a folytatólagosság törvényi egységébe tartozó, az ellenőrzés során VI., VII. r. vádlottak által benyújtott okiratok elkészítésében tetten érhető bűnsegédi bűnrészességét elnyeli. IV., V., VIII. r. vádlottak cselekvősege pedig a korábbiakban kifejtettek szerint, nem felbujtásként, hanem bűnsegédi elkövetésként értékelendő, s ugyanígy minősítette az ítéltábla a költségvetési csalás büntettségéhez hasonlóan a közbizalom elleni bűncselekményt Terhelt9 IX. r. vádlott tekintetében is, aki bár a cég34. cégjegyzék szerinti ügyvezetője volt, azonban a valóltan tartalmú bevallás tartalmi elemeinek meghatározása, benyújtása tekintetében érdemi tevőleges szerepet nem játszott.

[202] Mindezekre módosításokra figyelemmel a vádlottak terhére rótt cselekmények minősítése az alábbiak szerint alakult:

- Terhelt1 I. r. vádlott esetében: 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, 1 rendbeli, a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdésre figyelemmel, a (3) bekezdés aa) pontja és b) pontjának I. és II. fordulata szerint minősülő folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette, és 4 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző bűnsegédként, 2 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége

- Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában: 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, 1 rendbeli, a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő társtettesként, folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette, valamint 4 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző bűnsegédként, 2 esetben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége,

- Terhelt3 III. r. vádlottnál 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntette, 1 rendbeli, a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő folytatólagosan társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés büntette, valamint 4 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző, 2 esetben folytatólagosan elkövetett, hamis magánokirat felhasználásának vétsége,

- Terhelt4 IV. r. vádlott tekintetében a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, továbbá a Btk. 345. §-a szerinti bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége,

- Terhelt5 V. r. vádlottnál 1 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, továbbá 3 rendbeli, a Btk. 345. §-a szerinti, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége,

- Terhelt6 VI. r. vádlott esetében a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntette, valamint a Btk. 345. §-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége.

- Terhelt7 VII. r. vádlottnál a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntette, valamint a Btk. 345. §-a szerinti folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége,

- Terhelt8 VIII. r. vádlott vonatkozásában a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének kísérlete, továbbá a Btk. 345. §-ába ütköző bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége.

- Terhelt9 IX. r. vádlottnál a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettének kísérlete, valamint a Btk. 345. §-a szerinti bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége.

[203] Ugyanakkor az irányadó (módosított) tényállásból téves Terhelt10 X. r. vádlott büntetőjogi felelősségének hiányára vont elsőbírói következtetés.

[204] Terhelt10 X. r. vádlott ugyanis úgy vállalta a cég35. ügyvezetését, s intézkedett a cég székhelyének egyéb érdekelt1 egyéb érdekelt14a illetékességi területére történt áthelyezésről, a cég bankszámlája feletti rendelkezési jogosultság átvételéről, e-mail címének, jelszavának, ügyfélkapu felhasználó nevének és jelszavának átadásáról, hogy tisztában volt azzal, miszerint erre hamis tartalmú bevallások benyújtása útján jogosulatlan ÁFA visszaigénylés érdekében került sor. Ekként segítséget nyújtott III. r. vádlott részére a hamis tartalmú ÁFA bevallás benyújtásához, s ezáltal az adóhatóság megtévesztéséhez, mellyel okozati összefüggésben vagyoni hátrány azért nem keletkezett, mert a visszaigényelt összeg kiutalására nem került sor.

[205] A másodfokú bíróság a X. r. vádlott vonatkozásában az elkövetés 2013. július 1. napját megelőző időpontjára figyelemmel a Btk. 2. §-a alapján vizsgálta az alkalmazandó büntető törvényt, s arra jutott, hogy a bűnszervezet fogalmában bekövetkezett, az alkalmazását szűkítő változások miatt, e terheltre nézve is kedvezőbb az elbíráláskori büntető törvény.

[206] A bűnszervezet megállapíthatósága kapcsán fentebb kifejtettek X. r. terheltre is irányadóak azzal a kiegészítéssel, hogy a lehallgatási anyagból pusztán arra vonható következtetés, miszerint Terhelt10 X.r. vádlott tisztában volt több személy, feladatmegosztáson alapuló részvételével és azzal, hogy ilyen jellegű cselekmények elkövetésére korábban is sor került, ugyanakkor ezen adatok a csoport konspiratív működésére vonatkozó tudattartalmát sem igazolták.

[207] Ezért Terhelt10 X. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontjának I. fordulata szerint minősülő költségvetési csalás bűntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletében, illetőleg a Btk. 345. §-a szerinti hamis magánokirat felhasználása vétségében, mely bűncselekményeket e terhelt a Btk. 14. § (2) bekezdése értelmében bűnsegédként követett el.

[208] Törvényi tényállási elem megvalósítása hiányában tettesi elkövetői alakzat felrovására a fentebb már kifejtettek miatt nem kerülhetett sor, annak ellenére, hogy X. r.

terhelt a cég35. cégjegyzék szerinti ügyvezetője volt. Miután a cég az ügyvezetése alatt ténylegesen nem működött, a vádlottak egyedüli célja a jogosulatlan visszaigénylés útján haszon realizálása volt, így ezen ügyvezetői pozíció tettesi minősítést nem eredményezhetett. Annak sem volt semmilyen jelentősége az elkövetői alakzat megállapításakor, hogy kinek az ügyfélkapu azonosítóját használták a bevallás beküldése során, ez ugyanis mindössze technikai kérdés, a büntetőjogi felelősség és a minősítés alapját nem ez, hanem az képezte, hogy ki készítette el és nyújtotta be az általa is tudottan, valótlan tartalommal a bevallást, és ki volt az, aki ily módon az előterjesztését elrendelte. Miután ezek tekintetében X. r. vádlottnak érdemi befolyása nem volt, ugyanakkor a bevallás elkészítését megelőző, a törvényi tényállás keretein kívül eső magatartását a jogosulatlan ÁFA visszaigénylés érdekében fejtette ki, tehát nyilvánvalóan tudomással bírt arról, hogy a rendelkezésre bocsátott technikai azonosító használatával valótlan tartalmú bevallás benyújtására kerül sor, így bűnsegédi bűnrészessége aggálytalanul megállapítható volt.

[209] A másodfokú bíróság a lehallgatási anyag adataiból, azaz a más személyek feladatmegosztáson alapuló részvétlére, azonos módszerrel megvalósított cselekmények korábbi elkövetésére vonatkozó ismeretéből, a bünszövetségben elkövetés mint minősítő körülményt is megállapította. (IV. számú Büntető elvi Döntés).

[210] A közbizalom elleni bűncselekmény tekintetében a büntetőjogi felelősségre vonást a bevallás elektronikus formája nem befolyásolta. Már az akkor hatályos Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195-199.§-ának rendelkezései is kitértek az elektronikus okiratra, melyeket az okirati jelleget érintően a papír alapúval azonos megítélés alá vontak, adott esetben elismerve azok teljes bizonyító erejét is.

[211] A büntetés kiszabása során a másodfokú bíróság Terhelt10 X. r. vádlott vonatkozásában súlyosító körülményként értékelte a hasonló jellegű, költségvetést károsító cselekmények (köztudomású) elszaporodottságát, s azt, hogy a cselekmény nem pusztán az adófizetési kötelezettség csökkentését, hanem jogosulatlan ÁFA visszaigénylését célozta.

[212] Ugyanakkor enyhítő tényezőként vette figyelembe a nyolc évet csaknem elérő időmúlást, büntetlen előéletét, a költségvetést károsító cselekmény kísérleti szakban rekedését. A jelentős cselekvősége miatt bűnsegédi bűnrészességének a büntetés kiszabását érdemben befolyásoló nyomatéka nem volt.

[213] Mindezek alapján az ítéltábla a Terhelt10 X. r. vádlottat a Btk. 81. § (1) bekezdése szerinti halmazati büntetésül, a Btk. 36.§-a alapján szabadságvesztésre ítélte, annak tartamát az időmúlás rendkívüli nyomatékára és a kísérleti szakban rekedésre tekintettel a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontjában írt enyhítő szakasz alkalmazásával 1 év 6 hónapban határozta meg. Ennél rövidebb tartamú szabadságvesztés, illetőleg más büntetési nem alkalmazása a cselekmény fokozott tárgyi súlyát mutató jellege, az elkövetés módja folytán nem volt indokolt.

[214] Ezen túlmenően az enyhítő tényezők folytán lehetőséget látott a Btk. 85. § § (1) bekezdése alapján a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére, s a próbaidő

tartamát – főként a jelentős időmúlást szem előtt tartva – a Btk. 85. § (2) bekezdésben írt keretek között a törvényi minimumhoz közelebb eső 2 év 6 hónapban határozta meg.

[215] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja értelmében börtönben állapította meg, s a végrehajtása elrendelése esetére a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[216] A gazdasági társaság vezető tisztségviselői (ügyvezetői) pozíciójának (mely a Btk. 54. § a) pontja alapján foglalkozásnak minősül) felhasználásával történt elkövetésre figyelemmel a másodfokú bíróság a büntetési célok érvényesülése érdekében a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabását is szükségesnek tartotta, melynek tartamát a Btk. 53. § (2) bekezdésében írt keretek között, az enyhítő tényezők nagyobb súlyára tekintettel a minimumhoz közeli 2 évben rögzítette.

[217] A további fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az ítéltábla az alábbiak szerint egészítette ki illetőleg pontosította:

[218] Valamennyi vádlott tekintetében súlyosító tényező a költségvetést károsító cselekmények köztudomású elszaporodottsága, s az, hogy a cselekmény nem pusztán az adóbevétel csökkenését eredményezte, hanem jogosulatlan visszaigénylés kifizetését célozta.

[219] I., II., III., IV., V. r. vádlott terhére szól még a költségvetési csalás büntettének kétszeres (bűnszövetség, üzletszerűség) minősülése, s hogy a költségvetést károsító bűncselekményeket több cég nevében, több bevallási időszakra vonatkozóan valósították meg.

[220] Ugyanakkor II., III., VI., VII., VIII. és IX. r. vádlott javára szól még büntetlen előéletük.

[221] Igazolt betegségei Terhelt1 I. r. és Terhelt3 III. r. vádlott esetében is enyhítő hatással bírnak.

[222] Terhelt3 III. r. vádlott elsőfokú ítélet kihirdetését követően a egyéb érdekelt1 Letéti Számlájára befizetett összegre figyelemmel a vagyoni hátrány jelentősebb részének, a vagyongyarapodását messze meghaladó mértékű megtérítése fokozott nyomatékkal értékelendő.

[223] Az érintett vádlottak tényleges, meghatározó cselekvősege miatt a bűnsegédi elkövetés enyhítő tényezőkénti értékelésére nem látott az ítéltábla lehetőséget.

[224] Emellett Terhelt2 II. r. terhelnél magas szemnyomás betegsége sem olyan jellegű, mely a büntetés kiszabását érdemben befolyásolhatta volna, viszont javára szól, hogy beteg édesapját gondozza.

[225] Ki kell még emelni, hogy az időmúlás, mely az elsőfokú ítélet kihirdetése óta további másfél évvel hosszabbodott, nagy jelentőséggel bír.

[226] Az így kiegészített bűnösségi körülményeket a cselekmények tárgyi súlyával is összevetve, a másodfokú bíróság I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII. és IX. r. vádlottat érintően egyaránt egyetértett az alkalmazott büntetési nemekkel, s I., II., III. r. vádlott kivételével azok tartamát, mértékét is a büntetéskiszabási elvekkel összhangban állónak és büntetési célok elérésére megfelelőnek tartotta.

[227] Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottnál az enyhítő tényezők körének bővülése, együttélő beteg szülei gondozása érdekében kifejtett tevékenységük és I. r. vádlott betegségei miatt, valamint az elsőfokú ítélet óta bekövetkezett további időmúlás okán, a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamát I. r. terhelt esetében egy évvel, II. r. vádlottnál 10 hónappal mérsékelte. Ennél jelentősebb mértékű elengedést, enyhítő szakasz alkalmazását Terhelt1 I. r. vádlott esetében a többszörös halmazat, a folytatólagos elkövetés, a korrupciós cselekmény jellege, s a költségvetési csaláshoz hasonlóan többszörös minősülése nem tette lehetővé, s a belső arányosság sérülme nélkül Terhelt2 II. r. vádlott esetében sem volt indok az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés további mérséklésére az I. r. terhelnél már hivatkozott körülményekre és a cselekmények elkövetésében játszott meghatározó, szervező szerepére tekintettel.

[228] Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában az ítéltábla az elsőfokú bíróság által nem értékelt igazolt betegségein és a további időmúláson, megbánásán és büntetlen előéletén túl a vagyoni hátrány megtérítésére irányuló egyedüli törekvésének, a egyéb érdekelt1 Bűnügyi Letéti számlájára befizetett több mint 50 millió forintnak tulajdonított olyan jelentőséget, mely a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjában írt enyhítő rendelkezés teljes kimerítésével a szabadságvesztés jelentősebb mérséklését eredményezte, s ekként annak tartamát 2 évben határozta meg.

[229] S ezen körülmények, melyek a súlyosító tényezők nyomatékát messze meghaladták, teremtték meg a konkrét indokát a Btk. 85. § (1) bekezdése értelmében a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésének. Amellett, hogy a Btk. 85. § (1) bekezdésének alkalmazásánál az egyéni megelőzés célja kerül előtérbe, s e szempontból III. r. vádlottnál kizárólag javára szóló körülmények mutatkoznak, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével, figyelemmel a vagyoni hátrány döntő részének megtérítésére, a generális prevenciós büntetési cél sem sérül. A cselekmények nagyobb tárgyi súlya, a többszörös halmazat, a folytatólagos elkövetés, a többszörös minősülés és az elkövetésben betöltött meghatározó szerepe miatt viszont a másodfokú bíróság a próbaidő tartamát a Btk. 85. § (2) bekezdésben írt törvényi maximumban határozta meg.

[230] A szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése szükségszerűen maga után vonta a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mellőzését.

[231] Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott tekintetében a bűnösségi körülmények csekély mértékű változtatása a speciális és generális büntetési céloknak minden tekintetben megfelelő, s a belső arányosság követelményével is összhangban álló szabadságvesztés tartamának módosítását, a felfüggesztő rendelkezés mellőzését, a próbaidő felemelését és leszállítását sem indokolta.

[232] Törvényesen került sor Terhelt1 I. r., Terhelt3 III. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottal szemben a Btk. 52. § (1) bekezdés b) pontja alapján határozott tartamú foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabására.

[233] Egyetértett a másodfokú bíróság Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlott esetében a pénzbüntetés alkalmazásával, s figyelemmel a kiszabott további büntetésekre és az időmúlásra, a pénzbüntetés napi tételszámának felemelését sem látta szükségesnek.

[234] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának meghatározására, I., II., IV., V. r. vádlott esetében az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezések is törvényesek, s az elsőfokú bíróság azok jogszabályi alapját is pontosan jelölte meg.

[235] A másodfokú bíróság vizsgálta továbbá a Btk. 74. § (1) bekezdésére alapított vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezések megalapozottságát.

[236] Ezzel összefüggésben maradéktalanul egyetértett, hogy a 2013. március 7. napján lefoglalt 23.842.000 forint bűnös eredete nem kétséges, így annak Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja szerinti vagyoneklobzás alá vonása törvényes volt. Tekintettel arra, hogy a költségvetési csalás sértettje az állam, így az intézkedés alkalmazásával a sértetti igény elvonása sem merülhet fel.

[237] Ugyanakkor a vagyoneklobzásra vonatkozó rendelkezések és BK vélemények téves értelmezésével került sor Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt5 V. r. vádlottal szemben a vagyoneklobzás alkalmazása, figyelemmel arra, hogy a bűncselekménnyel összefüggő vagyongyarapodásuk, illetőleg I. r. vádlottnál az ígért, adott vagyoni előny összege nem volt megállapítható.

[238] A törvény szövegéből és a 69/2008. BK vélemény III. pontjából nemcsak az intézkedés egyetemleges elrendelésének tilalma, de mint ahogy minden a terhelttel szemben alkalmazandó joghátrány esetében, az is következik, hogy ha a bűncselekményt többen

kövezték el, elkövetőnként kell vizsgálni, hogy a vagyonekbevitel elrendelésének feltételei fennállnak-e, s ha igen, milyen mértékben. Nincs helye tehát az elkövetők közötti vagyoni részesedés önkényes, minden ténybeli alapot nélkülöző, egyenlő felosztását alapul vevő vagyonekbevitel intézkedés elrendelésének sem.

[239] Ezen túlmenően a kétszeres elvonás tilalmára figyelemmel a vagyonekbevitel intézkedés mellőzését III. r. vádlott saját vagyongyarapodását jóval meghaladó összegű vagyoni hátrány megtérítése is szükségessé tette.

[240] Mindezek miatt a másodfokú bíróság fenti vádlottak vonatkozásában a vagyonekbevitelre vonatkozó rendelkezést mellőzte, s így az annak biztosítékául szolgáló III. és IV. r. terheltet érintő zár alá vételt a Be. 331. § (1) bekezdés c) pontja értelmében feloldotta.

[241] Ugyanakkor nyilvánvalóan tévesen maradt el Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlott esetében a vagyonekbevitel intézkedés alkalmazása, miután a bűncselekménnyel összefüggő vagyongyarapodásuk ítéleti bizonyossággal megállapítható volt, s azt az elsőfokú bíróság a tényállásban szerepeltette is. Ezért az ítéltábla a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontjának kötelező rendelkezése értelmében VI. r. vádlottal szemben 300.000 forint, VII. r. vádlott tekintetében pedig 800.000 forint erejéig vagyonekbevitelt rendelt el.

[242] A bűnjelkekre vonatkozó rendelkezések a pontosan megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal összhangban álltak.

[243] A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések módosítását az indokolta, hogy a tényállás IV. pontjával összefüggésben készült könyvszakértői vélemény díjának egyetemleges megfizetésére más terheltek mellett a III. tényállási pontban közreműködő VIII. és IX. r. vádlottat az elsőfokú bíróság tévesen kötelezte, ugyanakkor ezen összeg megfizetésére Terhelt10 X. r. vádlott bűnösségének megállapítása folytán I., II., III. és V. r. terhelttel egyetemlegesen köteles a Be. 574. § (1), (2) és (4) bekezdése értelmében.

[244] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdés szerinti nyilvános ülés alapján, a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 2010. § (6) és (7) bekezdése értelmében tanácsulésen meghozott határozatával az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében a Be. 606. § (1), (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[245] Helyesbítette még a Be. 453. § (6) bekezdése alapján Terhelt2 II. r. vádlott nevét és rögzítette Terhelt3 III. r., valamint Terhelt10 X. r. vádlott pontos lakcímét.

[246] A másodfokú eljárásban a kirendelt védőik díjával felmerült bűnügyi költség megfizetésére Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottat kötelezte a Be. 574. § (1) bekezdése és a Be. 613. § (1) bekezdése alapján, míg Terhelt8 VIII. r. vádlott helyettes védőjének díjával felmerült bűnügyi költséget érintően a Be. 613. § (2) bekezdés b) pontja alapján annak állam általi viseléséről rendelkezett.

[247] Megállapította, hogy a kézbesítés útján közölt másodfokú ítélettel szemben az ügyészség, valamint Terhelt10 X. r. vádlott és védője a Be. 615. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 582. § (3) bekezdésében foglaltak értelmében a kézbesítéstől számított nyolc napon belül élhetnek fellebbezéssel azzal, hogy a fellebbezés a X. r. vádlott és védője esetében a Be. 615. § (3) bekezdés a) és b) pontjára, az ügyészség vonatkozásában pedig a Be. 615. § (3) bekezdés b) pontjára terjedhet ki.

Budapest, 2021. május 19.

dr. Magócsi István s.k.
s.k.

dr. Raczky Katalin s.k.

Barabásné dr. Birinyi Andrea

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 17.B.788/2015/186. számú ítélete Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlott tekintetében a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.163/2020/53. számú ítéletében írt változtatással 2021. május 19. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. május 19.

dr. Magócsi István s.k.

a tanács elnöke